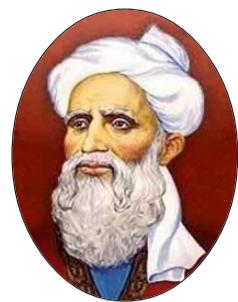

АНВОР ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯпоб ба номи Абуаబдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj №6 (330) 20-уми майи соли 2022, ҷумъа (оғози нашр: соли 1994)

Дар ҳоли ҳозир амалҳои терроризми байналмилалӣ ва ифратгарӣ пояҳои амнияти байналмилалиро заиф гардонид, сабабгори ноустувории вазъ дар минтақаҳои муҳтапифи ҷаҳон ва таҳдиҳо ба шаҳрвандони оддӣ мегарданд.

Айни замон, падидаҳои терроризми байналмилалӣ ҳарчи бештар тақвият меёбанд, ки барои сарнавишти ҷаҳон хатари бузург аст.

Бинобар ин, имрӯзҳо муборизаи муштарак ва ҳадафмандонаи давлатҳою ҳалқҳо, ниҳодҳои байналмилалӣ ва ҷамъиятҳо, пеш аз ҳама, бо решаву сабабҳои зуҳуроти терроризм аҳамияти маҳсус қасб менамояд.

Дар ин росто, масъалани таҳқими иқтидори кишварҳо ва соҳторҳои маҳсуси онҳо ҷиҳати пешгирий ва мубориза бо терроризму ифратгарӣ дар мадди аввал қарор дорад.

Гайр аз муборизаи мусаллаҳона бо терроризм ба ҳалли масоили иҷтимоӣ ва иқтисодӣ, ки дар бавзе ҳолатҳо сабаби асосии тундгарӣ шуда метавонад, таваҷҷӯҳи хос бояд зоҳир кард.

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН

ДАСТОВАРДҲОИ ИЛМИЙ
ДАР ДОНИШГОҲ

С. 9

СУХАНОРИИ
РЕКТОРИ ДОНИШГОҲ

С. 8

ЗАРАРИ ОДАТҲОИ БАД ВА
ПЕШГИРИИ ОНҲО

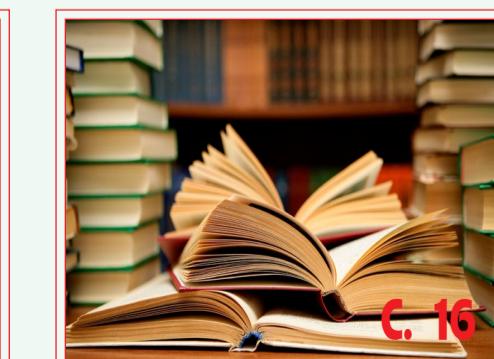
С. 5

ТАШАККУЛИ МАҶРИФАТИ
ҲАРБӢ - ВАТАНДӮСТИИ
ҶАВОНОН

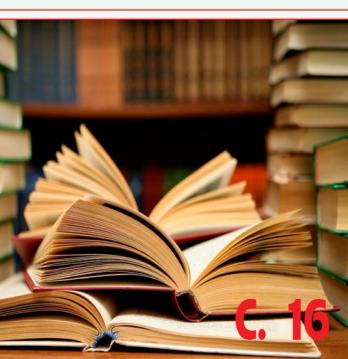

С. 6

САДОИ ПОИ АШҚҲО ДАР
ФАМНОМАҲОИ ФАЙЗИ АШӮР

СОЛРӮЗ ХУЧАСТА
БОД!

МАҶОМ ВА НАҚШИ ЗАНОН
ДАР ҶОМЕА

С. 16

С. 12

САДОИ ПОИ АШҚҲО ДАР ҒАМНОМАҲОИ ФАЙЗИ АШӮР

Шермуҳаммад ТОХИРОВ,
саромӯзгори кафедраи забоншиносӣ ва
таърихи забон

Эй кош, ки ҷои орамидан будӣ,
Ё ин раҳи дурро расидан будӣ.
Баъд аз сари сад ҳазор сол
дар дили хок,
Чун сабза умеди
бардамидан будӣ.
Умарӣ Ҳаём

Ба қалам додани дарду ғами ин-
сонӣ маҳорати баланди сухангустарии
ро талаб меқунад, махсусан сухан вак-
те ки дар бораи марсия ва ғамномаҳо
меравад.

Гумон мекардам, ки баъди устод
Лоиқ Шералий касе дар пояи ў ин қадар
бо сӯзу гудоз, ин қадар бо дарду ҳас-
рат дар шакли густурдаву ҳеле зиёд
дар бораи модар наменависад. Аммо
вақте ки китоби тозанашири шоири на-

мегуфт, ки баъди марги ў дилам аз
зиндагии сард шудааст, бародарам
набуд, чӯраи наздикам буд. Ҳар лаҳ-
за набудани ўро эҳсос меқунам ва
чанд ғазалу шеър дар бораи ў на-
вишт, ки намунаи он дар ин қисмат
ҷой дода шудааст:

*Додарам зери хоки тар хоб аст,
Дигар ў сад дареъ ноеъ аст.
Дар нигоҳам ситораҳо ашканд.
Рангумкарда рӯи маҳтоб аст...*

Аммо ҷун сухан аз ғамномаҳои
Файз дар бораи модар оғоз шуд, ў
дарду алами модари пири мусибат-
зодаашро бо сӯзу гудоз ва ҳеле му-
таассир ба ришти тасвир қашидаст.

Дар шеъри "Андӯҳи модар" дар-
ди шоир бо дарду ранчи модари
солхӯрда тавъам гашта, мусибати
ҷонсӯзи инсонӣ бо тасвирҳои мута-
ассир ғамангез рӯи авроқ омада-
анд:

Дар теппай Кӯлоб

бародар хоб аст,

Бо мурдаи садсола

баробар хоб аст.

Маҷрӯҳу фитода аз сари

куллаи баҳт.

Бедории модарам

лаби ҷар хоб аст.

Имшаб зи ҷароғ

агарчи нуристон.

Дар хонаи мо ҳаҷоу

гуристон аст.

Наздиктарини модар аст

андӯҳаш,

Афтода сурӯри ў

ба дуристон аст.

Дар мисраҳои баъдӣ но-
лаи модар боз ҳам пурсӯзу
гудозтар тасвир гашта,
дили дилҳоҳ инсонро реш
мегардонад. Ҳалқият дар
ин маврид бештар мушоҳи-
да гашта, тасвирҳо риққат-
бортар мегарданд ва тано-
суби қалом ба авчи балан-
ди ҳуд мерасад:

Ҳар гаҳ қи ба ёди

рафтагон нола кунад,

Дар пайкари зораш

устуҳон нола кунад.

Таҳ бурда дилат

зи синаат ҳоҳад қанд

Пире, қи ба мурдаи

ҷавон нола кунад.

Рӯяш ҳама зард

аз фироқи писар аст,

Чизе, қи нишони

оҳи ў шуд ҷигар аст.

Абрӣ шуда ҷашми

модарам меборад,

Рӯймоли сараҳ лабо-

лаб аз гири тар аст

Мегиряду гири аз

сарам мерезад,

Сӯзонда ба ҳок

пайкарам мерезад.

Гӯё қи на ашк,

балки бо ҳуни ҷигар,

Бирён шуда ҷашми

модарам мерезад.

Мурод аз ин гуфтаҳо ин аст, ки
ҳар кас дарду ғами ҳудро бо ҳар
роҳ мебарорад, шоирон бошанд
дарду ғами ҳешро бо марсияҳо
ифода меқунанд ва табиитарин
марсияҳо ҳамон марсияҳо ҳас-
танд, ки бевасита дар ғами воли-
дайн, фарзандон, ҳоҳару бародар
ва рафиқу дӯсти ҳамдам навишта
мешаванд ва шеъру ғамномаҳо
бояд пурсӯзу гудоз ва мутаассир
бошанд, то ба дарди ҳонанда
ҳӯранд.

Марсияҳои Файзи Ашӯр аз зум-
раи онҳое мебошанд, ки дар
ашъори шоир зиёд мушоҳида ме-
шавад. Ҳонандаи ғиромӣ ҳамаи
инро бо сухан фаҳмондан наме-
шавад, онро бояд мутолия намо-
ед ва рӯ ба навиштаҳои шоири
тавонӣ дардошно Файзи Ашӯр
биёред.

вовар ва боистеъоди мусири тоҷик
Файзи Ашӯр бо номи "Оре, манам да-
раҳт" ба бандо дастрас гардид, шуқ
кардам, ки дар ин мавзӯй давомдиҳан-
даи кори устод пайдо шуд, ҷунки ёди
азизон яке аз муқаддасоти инсонӣ ба
шумор меравад.

Мундариҷаи китоби мазкур аз як-
чанд қисмат иборат буда, қисмати "Са-
дои пои ашқҳо" бисёр таъсирбахшу
ғамангез мебошад, ки марсияҳои ба
наздикон баҳшидаи шоирро дар бар
мегирад. Аввал, дар сӯѓвории падар
мегӯяд:

*Рӯи қабрат, падар,
аз сабзаи тар қолин аст,*

*Ҳезу аз ҳоб нигар,
омади фарвардин аст.*

*Ҷӯ ҳамӯшист ба ҳангоми
"Падар" ҷуфтани ман,*

*Ки ба гӯши мани
гумкардападар вазнин аст...*

Вақте ки додараш Бахтиёр (Бахти-
ёр Сафаров, журналисти шинохта) аз
дунё гузашт, бисёр маҳзун шуд ва

МАГӮ ГУЗАШТАРАФИҚОН ЗИ ДИЛ ФАРОМОӮШАНД!

Абдулмажид ШАРИФӢ, дастпарвари
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Нисбат ба мо, шогирдон муносабати
ҷиддӣ, самимӣ ва бегарazona доштанд.
Ба бархе аз донишҷӯён саҳтирию сер-
талабии эшон қобили қабул набуд. Вале
онҳо ҳамон вақтҳо дарк намекарданد, ки
он ҳамон саҳтирию серталабии устодон
ба манфиати худи онҳост.

Ба қавли шоири адабиёти классики
форсу тоҷик Саъдии Шерозӣ:

*Имрӯз суханӣ ман туро дард кунад,
Фардо суханӣ ман туро мард кунад.*

Е ки:
*Устоду муаллим гар бувад беозор,
Ҳирсақ бозанд бачаҳо дар бозор.*

Суҳанварӣ ҳам ҷун ҷодаи омӯзгорӣ
хунар аст. Ҳар як инсонро аз рӯи ҷаҳор
ҷиз мешиносад: аввал корҳои ў, дуввум
зоҳирӣ ў, саввум бо он чи мегӯяд, ҷорум
тарзи баёни ў.

Мо, шогирдон дар симои устодони
саҳтири серталаб, дилсузу мушфиқи

*Ҳазорон афсӯс, ки онҳо дигар дар қайди ҳаёт ва
дар байни колективи омӯзгорони донишгоҳӣ нестанд,
ҷояшон ҳолист. Вале хотираи некашон дар дили мо,
абадӣ боқӣ ҳоҳад монд.*

мушкил ва сангин.

Устодон дар таълим додан, тарбия на-
мудану ба камол расонидани шогирдон
азобу мешақатҳои зиёдеро паси сар ме-
қунанд, то ки шогирdonашон дар оянда
дар зиндагӣ ва ҷомеа мавқеи ҳудро
ӯбанд.

Ба қавли Ҳаким Саноӣ "Суҳанвар ба-
рои ёфтани як қалимаи муносаб азобу
мешақате мекашад, ки андозаи онҳо
худи Ҳудо менонаҳуд баас".

Устодон низ аз қабили ҷунин қасон-
анд. Барои ба мақсад расидани шогир-
дон пайваста ҷидду ҷаҳд менамояд:

*Ҳар қи сухан бар сухане зам кунад,
Қатрае аз ҳуни ҷигар кам кунад.*

Устодон дар рафти машғулиятҳои на-
зарияни амалий гаштаю баргашта тақ-
тор ба тақтор ба мо, шогирдон таъқид
мекарданд, ки ғиромӣ дөрем, вақ-
тро ғиромӣ дөрем, онро бехуда нагуз-
аронем ва аз ҳар як ҳаҷзаи умр самара-
нок истифода намоем.

Бинобар ин, илм дониш ва қасбу ҳунар
бояд омӯҳт, ба коре машғул шуд, то ба
касе манфиат расид:

*Ҳосили умри ту қаът аст,
ғиромӣ дораши,*

*Пояи кори ту умр аст,
ғанимат донаш.*

Мо, шогирдон аснои донишҷӯ будан
ва таҳсил кардан дар факултети забон
ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии
Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
машғулиятҳои устодон Б. Нозим, Қ. Руста-
мов, Ш. Саидҷафар, А. Солиҳев, А. Али-
ев, А. Абдулоҳидов, Р. Амиршоев, Б.
Файзиев, И. Тамлихов, С. Сабзашев, Х.
Асозодаро (рӯйашон шод бод) бесабро-
на интизор мешудем, зеро ҳар як машғу-
лияти онҳо диққатчалбӯнанда таъсир-
башҳои хотираон мегузашт.

Устодони фавқуззикр дар ҳақиқат до-
нишмандони варзидаю шинохта буданд.

ҳеш ҳамин ҷаҳор ҳулқу хислатро асои
донишҷӯй ва баъди ҳатми донишкада
баръало мушоҳида мекардем.

Бо гузашти айём, сипарӣ гаштани со-
лҳои тӯлонӣ ба ҳулосае омадем, ки уст-
одони мо ва дигар устодон ба монанди
Каримов С., Акбаров Р., Ситамов С.,
Исоев С., Шарипов Ҷ., Ниёзов А., Абду-
раҳмонов У., Табаров М., Сайдоҳмадов
Л., Сайдоҳмадов Ҕ., Паҳлавонов А., Ашу-
ров З., Султонов С., Ибодов Н., Бобоқу-
лов Қ., Ҳалимов Қ., Ҳалимова Д. (ҷояшон
ҷаннат бод) ҳар қадом дар солҳои дар
донишгоҳи кору фаъолият намуданашон
мо барин шогирдони зиёдеро тарбия
карда, ба воя расониданд, ки онҳо имрӯз
дар соҳаҳои мухталифи ҳоҷагии ҳалқи
ҷумҳурии соҳибистиқоламон соғдило-
на хизмат ва адои вазифа карда исто-
данд.

Инак, боз занг садо медиҳад. Донишҷ-
ӯйн аз остонаи факултетҳо гурӯҳ-гурӯҳ во-
риди дарсҳонаҳо мегарданд. Ҳамон дарс-
ҳонаҳо, ки як замон мо, шогирдон ва шо-
ғирдони устодони дигар машғулиятҳои
онҳоро бесаброни интизорӣ мекашидем.

Ҳазорон афсӯс, ки онҳо дигар дар
қайди ҳаёт ва дар байни колективи ом-
ӯзгорони донишгоҳӣ нестанд, ҷояшон ҳо-
лист. Вале хотираи некашон дар дили мо,
абадӣ боқӣ ҳоҳад монд.

*Магӯ гузаштаравиқон
зи дил фаромӯшанд!*
*Кадом дод, ки дар
пардааш намечӯшанд!*
*Чароғи анҷумани ҳайрати
назар буданд,*
*Кунун ба пардаи дил
догҳои хомӯшанд.*
*Нарафтаанд аз ин базм
то сухан боқист,*
*Зи дидга рафта, валекин
ҳанӯз дар гӯшанд.*

ВЕРА ВОЛОШИНА: ФАШИСТОН БО ДУСТИ ҲАМЯРОКИ ЗОЯ КОСМОДЕМЬЯНСКАЯ ЧИЙ КОР КАРДАНД?

Муҳаммадзон ХОЛОВ, мудири
шӯбайи кадро ва котиби
филиали Муассисаи давлатии
“Донишкадаи ҷумҳуриявии
такими иҳтинос ва бозомӯзи
корандони соҳаи маориф” дар
шадри Қўлоби вилояти Ҳатлон

Вера Волошина 29-уми ноябр соли 1941 дар совхози Головково ба дор овехта шуд. Ба ҷои қатл ўро дар қафои мошини боркаш (кузова) оварданд. Ў бо як либоси тагпӯши нимурӯён дароз кашида, ҳатто қуввати аз ҷой бар-

рафта, бомуваффақона баргашт.

Шиносой бо Космодемьянскай

Бо Зоя Вера Волошина дар моҳи ноябр вақте ки ба қисми ҳарбӣ сарбоз оварданд, шинос шуд. Духтарон ба зудӣ дӯст шуданд. Дар охирин супоришашон оид ба оташ задани нуқтаҳои ҷойиршавии фашистон онҳо якъюя рафтанд. 21 ноябр соли 1941 гурӯҳе, ки кумандонаш Павел Проворов таъян шуда буд, ба ақибгоҳи фашистон рафт.

Дар ҳайати гурӯҳ Вера Воло-

тарсам. Қасоси маро рафиқонам мегиранд. Мо яқинан ғалаба мекунем. Ана мебинед!

Баъдан вай суруди “Интернационал”-ро замзама кард. Шоҳидони ҳодиса нақл кардан, ки ҳатто вақте, ки ба гарданда Вера ҳалқаи дорро андохтанд, ў сурудхониро давом медод. Фашистон бошанд истода ба ў нигоҳ мекарданд ва ронандай мошини боркаш бошад хеч чуръати аз ҷой ҳаракат карданро намекард (мошини боркаш ҳамчун долони қатлоҳи истифода мешуд). Танҳо замоне, ки афсари фашист ба сари вай дод зад, мошини боркаш ба пеш ҳаракат кард. Духтар фурсат ёфта дод зад:

“Алвидоъ, рафиқон!”

Вераро дар беди пире, ки то ҳол дар Головково дидан мумкин аст, овехтанд. Фашистон нагузоштанд, ки часади ҷанговардӯҳтари далерро гиранд ва ў ҳамон тавр то ақибниший намудани душманон истод. Вақте ки душман Головковаро тарк намуд, сокинон часади Вераро аз дор гирифта, бо иззату эҳтиром дағн карданд. Зоя ҳам дар ҳамон рӯз, 29 ноябр, даҳҳо километр аз Головково, дар деҳаи Петрищево ба ҳалокат расид.

Баъд аз ҷанг

Дар бораи қаҳрамонии Вера, чи тавре ки гуфта шуд, ба зудӣ оғоҳ нашуданд. Аммо замоне, ки аз он оғаҳӣ ёфтанд, ҳама корро кардан то номи Вера Волошина ҷонидона гардад. Дар соли 1966 баъд аз марг ба вай ордени Ҷангӣ бузурги ватанӣ дараҷаи 1 мукофотонида шуд. Мукофот ба модари Вера дар Кремл, рӯзҳои ҷаҳонгирӣ 25-солагии муҳорибаи Москав супоридана шуд.

Дар соли 1976 повести ҳуҷҷатии Георгий Фролов “Вера Волошина” нашр гардид. Дар якчанд шаҳрҳои Россия қӯчаҳои ба шарафи ў номгузоришу ҳастанд. Дар деҳаи Головковай ноҳияи Наро-Фоминск ҳайкалӣ ў гузошта шудааст. Музейи ба хотираи Вера бахшидашуда қушода шудааст. Дар соли 1994 бо амри Президенти Федератсияи Россия ба Вера Волошина баъд аз марг унвони Қаҳрамони Федератсияи Россия дода шуд.

хостанро надошт. Вақте яке аз фашистон бо нијати кӯмак барои ба по хестани ўдасташро дароз кард, Вера дасти ўро як тараф зада, тавонист дар пойи худ рост шавад. Бо як дасташ аз тарафи мошин мелошт, дасти дигарашро ҷунбонда наметавонист, аз афташ даст бисёр зарбхурда буд. Вера хунолуд ва пур аз зарбу лат ва доғҳои қабул намуд.

Иктишофчи-Волошина

Дар рӯзҳои аввали ҷанг Вера, мисли бисёре аз занони ҷавон барои қандани ҳандақ дар наздикиҳои Москав сафарбар гардонид, шуда буд. Моҳи октябр ў бо ҳоҳиши худ ба сафи Армияи Сурх ворид шуд. Ўро ба қисми ҳарбии 9903 шӯбайи иктишофии фронти Ғарбӣ барои кор дар ақибгоҳи душман қабул намуданд.

Аввалин супориши ҳарбии Вера аллакай 21 октябр, дар атрофи истоҳои Завидово буд. Баъд аз ин вай боз шаш маротибай дигар ба ақибгоҳи душман

шина ва Зоя Космодемьянская буданд. Ҳангоми гузариши хати фронт гурӯҳ зери тирборон қарор гирифт. Дар мағалу бетартибӣ гурӯҳ ба ду қисм тақсим шуда, роҳи дугонаҳо чудо шуд. Вера бо он рафиқони ҳамяроқе, ки ўро ҳамроҳи мекарданд, барои иҷрои супориш равона шуданд, vale дар қишлоғи Головково гурӯҳ ба дом барҳурда, боз зери тирборони шадид қарор гирифт. Вера заҳмдор буд ва ба асири афтор.

Бедарак гумшуда

Саҳар рафиқонаш қӯшиш кардан, то ўро пайдо намоянд, vale ин ба онҳо муюссар нашуд. Ҳамин тавр, то оҳири ҷанг ва баъд аз гузашти солҳо Вера бедарак гумшуда ҳисоб шуд. Ва танҳо соли 1957 рӯзноманигор Г.Н. Фролов шаҳодати чи гуна маргро қабул кардани Вераро нақл кард ва ин ҳодисаро нашр намуд. Вера мисли Зоя ба шоҳидони қатлаш муроҷиат намуд. Вай гуфт: - Ман аз марг наме-

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 4-уми факултети физика ва математика (таҳсили фосилавӣ) давлатова Саодат додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 3-уми факултети физика ва математика (таҳсили рӯзона) Аъзамчони Наҷбулдин додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Билети донишҷӯй, ки соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба магистранти соли 3-уми факултети молиявию иқтисодӣ (таҳ-

сили рӯзона) Ашурмадзода Сарбек додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2018 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 4-уми факултети филологияи рус (таҳсили рӯзона) Бахтиёри Одинаҳмад додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 4-уми факултети химия, биология ва география (таҳсили рӯзона) Талбакова Шабнам Қурбоновна додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки

соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 4-уми факултети физика ва математика (таҳсили фосилавӣ) Нозимов Илҳом додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2006 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 5-уми факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг (таҳсили фосилавӣ) Ҳоҷаева Низора Сангиҳмадовна додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

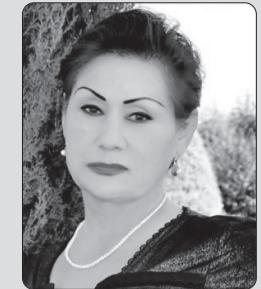
Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2018 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯй соли 4-уми факултети молиявию иқтисодӣ (таҳсили рӯзона) Икрамов Махмадсаид додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки

Шеъри рӯз

Хосият Вализода

МОДАР

Модар, ҳамеша зиндай дар ёдҳои ман,
Дар шеъру дар таронаву фарёдҳои ман.
Ҳар шом аз диёри ғурууб,
Аз каронаҳо,
Падруди ту ҳамешунавад гӯши ман басо.
В-он гоҳ ҳумори қаҳвагии ҷашмҳои ту,
Дар ман қунад зухур,
Пазмонии вуфур маро мегирад канор.
Анғор, Бахор, Нусҳаи туст оҳ, модарам,
Ҳатто ҳаёли сабзи ту аст сояи сарам
Ҳам ёру ёварам.
Зеботарин ҷакома ба авроқи дафтaram.
Эй вой, модарам! Эй вой, модарам!

СЕ ҲИҚМАТ

Дӯстони азиз! Мо дар ютуб шабакае бо номи
“Ҷаҳонгиршоҳ Рустамшоҳ” созмон додем, ки
дар он беҳтарин қиссаҳо нақл карда мешаванд.
Аз ин хотир, ба шабакаи мо обуна шавед ва
ғизои маънавӣ гиряд!

ДУРӯГ

Дурӯғ тирест, ки на нишонро, балки нишонзанро мезанам. Чор донишҷӯй шаби имтиҳон то соати 5 тайёри мебинанд, албатта то соати 5 асадбо монда мешаванду хоб зӯрӣ мекунад ва ҳамагӣ ба хуносас меоянд, ки то соати 6 хоб кунанд ва пасон ба имтиҳон бираванд. Хоб мекунанд, аммо вақте ки меженанд, соат 9 шуда буд. Осемавор ба донишгоҳ мераванд. Дар роҳ маслиҳат мекунанд, ки сабаби дер карданамон ин аст, ки балони мошин кафидааст. Замоне ба синҳона мерасанд, ки имтиҳон тамом шуда буду устод ба имтиҳонсанҷӣ банд буд. Сабаби дер карданашонро ба устод гуфтанду устод барои супоридани имтиҳонҳо иҷозаташон дод. Ба ҳар кадом 5 билетӣ пешниҳод шуд. Ба ҷорд 10 балӣ ва билети 5 60 балӣ устод мӯайян кард. Савобли билети 5 ҷунин буд:

- Кадом балони мошинатон кафида буд?

Мантиқ: Дурӯғ мисли барги хушидаи дараҳт аст, ки бо вазидани каме шамоли ҳақиқат ба замин меафтад ва дурӯғгӯ шармсору рӯсиёҳ мегардад. Ҳаргиз дурӯғ нағӯед!

САЙӢД

Сайёдоро мөхие қавӣ ба дом афтор. Тоқати ҳифзи он нағӯед. Моҳӣ бар ўғолиб омад ва дом аз дасташ даррабуду бирафт. Дигар сайёдон дарёғ ҳӯрданду маломаташ кардан, ки чунин сайде дар домат афтор ва нигоҳ доштган натавонистӣ.

Гуфт:

- Ай бародарон, чӣ тавон кардан? Маро рӯзӣ набуд ва моҳӣ ҳамчунин рӯзӣ монда буд. Сайёди берӯзӣ дар Даҷла сайдӣ нагирад ва моҳӣ бе аҷал бар хушк намирад!

(Мазмун аз “Гулистон”)

РАНЧОНӢДАНИ ИНСОН

Падар ба писар миқдоре

мех ва таҳтаи тоза дода, мегӯяд:

- Ҳар вақт ягон рафиқро ва ё шахси дигарро ранҷондӣ, мехе бар ин таҳтаи тоза би зан. Пас аз чанд рӯз мехҳо ташом шуд.

Падар гуфт:

- Акнун рӯзе, ки касеро на меранҷонӣ ва ё аз кардаи хеш пушаймон шудаву баҳшиш мепурсӣ, мехе аз он таҳта бигар.

Фарзанд баъд аз чанд рӯз таҳоми мекҳо ба таҳта задарро дубора гирифта, назди падар омад ва ҳолро бигуфт.

Падар таҳтаро гирифт ва ба писар гуфт:

- Ба таҳта назар кун. Ҳар вақт ягон рафиқ ва ё нафарро озор дидӣ, хоҳ ба сухан ва ё ҳоҳ бо амал чун мехе бар вуҷудаш задӣ ва заҳминаш намудӣ. Ҳарчанд баҳшиш пурсӣдӣ ва мехро аз вуҷудаш гирифтӣ, сӯроҳии он боқӣ мондааст...

Мантиқ:
Дил ба даст овар,
ки ҳаҷҷи Ақбар аст,
Аз ҳазорон Қаъба
як дил беҳтар аст.

ФИРЕБ

Мунаҷҷиме дар ҳамаи кор мушкилкӯшойи одамон буд. Аз гайб мегуфт, ки фалон чиз дар кӯҷист ва фардо чӣ ҳаводисе ба рӯзгори одамон рӯҳ ҳоҳад дод.

Рӯзе дар хонаи мунаҷҷим доду фиғон чунон баланд шуд, ки қаси ҷунун нашунида буд. Эшон зани худро бо марди бегона дид ва ҳаҷорати бисёр ба забон оварду ба он мард дарафтод ва ришу мӯйи вайро барканд. Зан ба хотирин интиқом аз мунаҷҷими дурӯғгӯй ин байтра ба забон овард:

Ту ба авҷи фалак
бидонӣ чист,
Чун надонӣ, ки дар
сарои ту кист?
(Рӯ

ТАШАККУЛИ МАЪРИФАТИ ҲАРБӢ - ВАТАНДӮСТИИ ЧАВОНОН

Хушвахт БОЗОРОВ,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти
кафедраи таҳсилоти ибтидӣ

Тарбияни маърифати ҳарбӣ-ватандӯстӣ аз оила, кӯдакистон, мактаб оғоз шуда, дар ҷомеа ниҳоят, дар сафи Артиши миллӣ рушд мейёбад. Вазифаи падару модарон, мураббияҳо ва омӯзгорон дар шури бачаҳо бедор соҳтани ҳисси мӯҳabbat ба диёр, кишвар ва сарзамин буда, ҷавҳари асосии онро дӯст доштани Ватан, модар, забон, таърих ва арзишҳои таърихиу фарҳагӣ ташкил медиҳад.

Таълими тарбияни маърифати ҳарбӣ-ватандӯстӣ дар низоми таълиму тарбия ҳар як шаҳрванди ҷавонро бо сифатҳои ахлоқӣ, маънавӣ ва психологӣ мусаллаҳ намуда, дар ташаккули шаҳсияти дори ҷаҳонбинии солими пешрафта нақши муҳим дорад.

Наврасону ҷавононро барои ҳифзу ҳимояи давлату Ватан омода намуда, онҳоро дар рӯҳии мардонагӣ, ҷавонмардӣ, футувват, устуровии ахлоқ, обутоби ҷисмонӣ тарбия менамояд. Ҳисси маданият ва маърифати ҳарбӣ -ватандӯстиашонро нисbat ба ҳифзи марзу буми Ватан -Модар рӯз аз рӯз афзун мегарданд.

Ҳар шаҳси оқил ҷои таваллуд, хонадон, деха, шаҳр ва ҷойи ба ҷоя расидан худро бо ифтихор ба забон мегирад. Бе ҳуда нагуфтаанд, ки "Ҳоки Ватан аз таҳти Сулеймон беҳтар". Гузаштагонамон дар гузаштаи дур ҳоки Ватанро ба ҳар куче раванд, ки мушт бо ҳуд мебурданд, онро эҳтиёт мекарданд ба боигарҳо, яъне ба зару зевар иваз намекардан.

Маънни калимаи "Ватан" дар ашъори

шоирон мавқеи хоса дорад. Аз ҷумла, устоди ширинбаён А.Сафар дар васфи Ватан ҷунин фармудаанд:

*Ҳоки Ватанам сурмаи ҷашмони ман аст,
Рӯйи Ватанам онаи ҷашони ман аст.
Нури Ватанам офтоби тобони ман аст,
Мехри Ватанам дар дили ҷӯшини ман аст.*

Мегӯянд, ки меҳри Ватан аз аллаи модар сар мешавад. Аз ин чост, ки ибораи "Ватан-модар" маъмул гаштааст. Ҳисси ватандӯстӣ дар айёми кӯдакӣ пайдо шуда, то оҳири умри инсонӣ боқӣ мемонад.

Дар ҷавонон тарбияни дурустӣ ҳарбӣ -ватандӯстӣ, ҳештанишиносӣ аз заҳмати омӯзгор вобаста аст. Аз ин лиҳоз, дар рӯҳияи ахлоқи ҳамида тарбия, ба воя расонидани наврасону ҷавонон, бешак ба дониш, маълака ва маҳорати қасбии омӯзгор вобастагӣ дорад.

Ҳар як навраси муассисаи таълимӣ соҳиби Ватан ва ҳуқуқу озодиҳо будани худро дарк ва эҳтиром намояд ва донад, ки вазифаи ў дар назди давлат, ҷамъият ва оила аз чӣ иборат аст ва қарзи фарзандии ў дар назди Ватан-модар чӣ гуна аст? Ҷавоби муносиб ба ин саволҳо, ин миссаҳаҳои боқимондаи шеъри шоири ширинкалом А.Сафар мебошад. Ҷуноне ки ў фамудааст:

*Манро Ватанам тарбия бисёр намуд,
Фарзанди ба ҳуд неку вафодор намуд.
Дарвозаи иқబол ба рӯям бикишод,
Пас ҳизмати ўҳитоби вичҷони ман аст.*

Ватандӯстиио ватанпарварӣ аз сулҳу субот ва таъмини амният оғоз мегардад. Сулҳ мағҳумест, ки ифодакунандай амният, осоиштагӣ, озодӣ, истиқолияти ва нишони ободию зиндагии оромии ҳар як ҳалқу миллат мебошад. Сулҳ, таҷассумгари шодию нишот, ҳамдигарфаҳмӣ, озодиҳоҳиои ватандӯстӣ мебошад.

Маҷмӯи ҷорабиниҳо ва тадбирҳо, ки дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва олии қасбӣ ва дигар таълимгоҳҳо гузаронида мешаванд, дар робита ба ташаккули маданият ва маърифати ҳарбӣ -ватандӯстӣ баҳшида шуда, мақсад дар ҷавонону наврасон талқин кардан неру ва эътиқод дар робита ба дарку фаҳми Ҷавлату Ватан мебошад.

Ҷавонони шуҷои ватанро зарур аст, ки шукри амният, осоиштагӣ, озодӣ, истиқолияти ободию оромии давлату миллати қуҳанбӯнёди ҳешро карда, аз гаравиш ба гурӯҳҳои тундрав, ки ҳадафи асосии онҳо норонама соҳтани амнияти кишвар мебошад, ҳуддорӣ намоянд.

ТАРБИЯИ ИНСОНДӮСТИ ДАР АФКОРИ НИЁГОН

Инсондӯстӣ яке аз сифатҳои беҳтарини ҳамидаи инсонӣ ба шумор меравад. Дар ин бора мутафаккирони форсу тоҷики мо ҷунин гуфтаанд

Инсондӯстӣ яке аз сифатҳои беҳтарини ҳамидаи инсонӣ ба шумор меравад. Дар ин бора мутафаккирони форсу тоҷики мо ҷунин гуфтаанд. Ибни Сино тарафдори дӯстии байни одамону ҳалқо буд. Ў дар симои дӯстии ҳалқо қувваи бузург, пешрафти ҷамъият, таҳкурсии баҳти одамонро медид. Ў тарафдори дар байни одамон барқарор намудани дӯсти ҳақиқӣ буд. Ба андешаи Ибни Сино бидуни дӯсти ҳақиқӣ баҳти ҳақиқӣ вучуд дошта наметавонад. Ба ақидаи ў фақат он шаҳс сазовори қалимаи дӯст буда метавонад, ки ахлоқаш нек, руҳаш пок бошад ва рафтораш ба мөбъроҳи ахлоқ мутобиқат биқунад. Ў дар рисолаи "Тайр" навиштааст, ки дӯсти ҳақиқӣ инсонро рӯҳбаланд мекунад.

Дӯстӣ барои инсон ҷунин ҷониши зарур аст, вале ҷунин дӯстие, ки самимио пойдор бошад. Барои пойдории дӯст самимиоят асос аст. Дӯстии самимиоят ба ақидаи Сино, дӯстон аз яқдигар тамаъ надошта бошанд, ба яқдигар меҳруро дилсӯз ва ҳамдард бошанд. Онҳо шодию ҳурсандии ҳаёт, саҳтио бадбахтиҳои онҳо бояд бо ҳам бинанд. Барои пойдор гардидан дӯстӣ, вафодории дӯстон лозим аст. Вафодорӣ ва садоқат дӯстиро мустаҳкам ва пойдор мекунанд, эътибори онҳоро дар назди яқдигар баланд мебардорад. Ба фикри Сино ҳар қасе, ки инсони комил шудан меҳоҳад, эроду эътибори дӯсташро ба инобат гирад.

Инсон на ҳама вақт ба рафттору кирдori худ баҳои дуруст дода метавонад. Дар замони Ибни Сино шахсони дурӯя, бевафо, кӯрнамак ва беоқибат хеле зиёд буданд. Ҳамин тавр, Сино ба дӯстии рафоқат аҳамияти махсус додааст. Аммо Умарӣ Ҳаём бошад, дӯстии рафоқатро дар байни инсон талқин намуда, дар бораи дӯстии мустаҳкаму пойдории одамон ҷунин гуфтааст:

*Дар домани ин ҷарҳи наеъангез қӯҳун
Бо дӯст ту сарзи як ғиребон бар қун.*

Дар ҷои дигар Умарӣ Ҳаём дар интиҳоби дӯст хеле ҳӯшёр буданд ва дӯстии бевафоёнро танқид намуда, аз онҳо дурӯй ҷӯстанро тавсия намудааст.

*Он беҳ, ки дар ин замона
кам ғирӯ дӯст,*

*Бо аҳли замона
сӯҳбат аз дур ҳакӯст.*

Шоир некӣ ва нақӯкориро сифати беҳтарини инсонӣ дониста, инсонро бо пок-

доманӣ, некоҳӣ, нақуқорӣ даъват кардаст. Инсон дар зиндагиаш бояд қӯшиш намояд, ки ба қасе некӣ қунад, касеро озор надиҳад, ба бечорагон ёрӣ расонад ва доимо бо умеди нақӯкорӣ нафас қашад. Ҳайём некӣ ва нақӯкориро шарафи инсонӣ дониста, бадӣ ва бадкориро танқид намудааст, ки одами бадҳоҳ ҳеч гоҳ ба мақсадаш намерасад. Ибораи дигаре ҳаст, ки некӣ ва нақӯкорӣ беҳтарин сифати инсонӣ дониста мешавад. Ҳар як инсони саодатманд ва маърифатнок бояд дори кирдori хубу неӣ бошад ва бо ин рафттору кирдori худ ҳештандор орояд ва аз одамони ноҳаляф дурӯй ҷӯяд, аз озори заҳматкашон бипарҳездад. Бартарӣ ва одамгарии ҳар як фард дар он аст, ки нисбат ба корафтоғону бечорагон мөхрубон бошад ва дар рӯзҳои саҳт онҳоро дастгирӣ намояд.

**Дарҳати дӯстӣ биншон,
ки коми дил ба бор орад,
Ниҳоли душманий баркан,
ки ранҷи бешумор орад.**

Ҳисси инсондӯстӣ яке аз сифатҳои баланди ахлоқи ҳамидаи инсонӣ буда, ба ташаккули ҳисси дӯстии рафоқат асоси устуров мегузорад. Дар ҳақиқат, агар дар одам ҳисси инсондӯстӣ, тарбия ва ташаккул наёфта бошад, дар ў ташаккул ёфтани ҳисси дӯстии рафоқат хеле душвор ва ҳаттоғайрии монанд. Бояд дар назар дошт, ки аз қадим боло ҳар ҳаёт ҷамъияту одамон муносибатҳои дӯстии рафоқӣ, ки ҳаст муносибатҳои душманий низ вучуд дорад. Ин равияни бо ҳам мӯқబил нисбат ба яқдигар оштиноназаранд ва яке меҳоҳад дигареро нобуд созад. Лекин дар зиндагӣ кӯлли инсонҳо ба қувваи дӯстӣ такъя мекунанд, ҷониши аз замонҳои қадим сар карда, ба рафииӯ, махсусан ба дӯстӣ ҳамчун қувваи бузурги таъяғоҳи маддум дар вақтҳои ҳурсандии ғамгинӣ баҳои баланд меподанд ва ҳоло ҳамин тавр баҳо мешавад.

Ба андешаи мо агар падару модарон, мураббииён, омӯзгорон ва ҳамаи дигар шахсоне, ки тарбияни насли наврасу ҷавононро ба ҳуда доранд, аз панду ҳикматҳои мутафаккирон мазмуни эҷодиёти даҳонии ҳалқа-мронӣ, ба анъанаҳои расму оинҳои ҳалқа-мронӣ, ки дар боло зикр гардианд, дар тарбия ва ташаккули муносибатҳои дӯстии ҳақиқати истифода бааранд, ба комёбииҳо назаррас ноил мегарданд.

Муқадас НАБИЕВА, саромӯзгори кафедраи психология

ЭЪТИБОР НАДОРАД!

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2018 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 2-уми факултai филологияи ҳориҷӣ (таҳсилӣ рӯзона) Розиков Ҷаҳонғир додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонотие, ки соли 2019 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 5-уми факултai тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ (таҳсилӣ фосилавӣ) Ҳочаев Файзулло додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

**Умеда ГУЛМАДОВА,
саромӯзгори кафедраи таҳсилоти
томактабӣ ва кори иҷтимоӣ**

ТАЧРИБАИ ОМӮЗГОРӢ - ОМИЛИ АСОСИИ ТАЙӢР НАМУДАНИ МУАЛЛИМОНИ ОЯНДА

Дар муассисаҳои олии қасбии омӯзгорӣ омӯзиши назариявии ғанҳои педагогика, равоншиносӣ-техникӣ бо ғаъолияти раванди таҷрибаи омӯзгории бакалаврҳо вобастагӣ доранд.

Дар замони мусир баланд бардоштани сифати кори таълимӣ тарбияи насли наврас, яке аз масъалаҳои асосӣ ба ҳисоб меравад. Албатта, ҷавонони болаёкат ва соҳибмалумот метавонанд дар пешрафти соҳаҳои маориф саҳми арзандан худро гузоранд. Бинобар ин, таҷрибаи омӯзгорӣ яке аз самтҳои асосии таълимӣ тарбия ба ҳисоб меравад.

Мувофиқӣ талаботи замони мусир нисбат ба тайёрии қасбии омӯзгорон таҷрибаи омӯзгории бакалаврҳо сол аз сол афзоиш ёфта истодааст.

Таҷриба нишон медиҳад, ки дар нақшай таълимими кафедраи методикаи таълимими физика ва технологияи материалҳо гузаронидани таҷрибаи омӯзгорӣ чойи басо намоёнеро ишғол менамояд ва яке аз қисматҳои муҳими системави тайёрии омӯзгорони оянда ва алалхусус омӯзгорони фанни физика ва технологияи мебошад.

Метод ва услубҳои таълимӣ тарбия, моҳият, қонунбандӣ, омилҳо шароити инкишофи ғаъолият ташаккул дода мешавад. Аз ин лиҳоз, мудири кафедра ҳама вақт кӯшиш мекунад, ки барои амалий гардидани талаботи системави кредитии таҳсилоти аврупӣ, усули интерактивӣ, усули босалоҳият ва усули анъанавиро дар машгулиятҳо истифода бурда бакалаврҳоро барои гузаронидани таҷрибаи омӯзгорӣ тайӯр намоем. Чунин дониш, маҳорат ва малакаи бакалаврҳо маҳз дар таҷрибаи омӯзгорӣ муайян карда мешавад.

Яке аз омилҳои асосии тайӯр намудани омӯзгорони оянда физика ва технология, ин ташкил ва дуруст ба роҳ монданаи таҷрибаомӯзии бакалаврҳо дар муассисаҳои таълимӣ ба ҳисоб меравад, ки асоси он аз кафедра оғоз мегардад.

Муваффақият ва натиҷаи хуб додани таҷрибаomӯzии bакалаврҳо bештар аз чӣ тавр ташкил кардан ва гузаронидани он вобаста аст. Ҳалли пурраи ин масъала бошад, ба кордонию қобилияти ҳар як роҳбар ва омӯзгор вобастагӣ дорад.

Барои самаранок ва бо муваффақият гузаронидани таҷрибаи омӯзгории бакалаврҳо якчанд омилҳои дигар таъсирӣ худро расониданашон мумкин аст:

- дар муассисаи таълимӣ, ки бакалаврҳо таҷрибаи омӯзгорӣ мегузаранд, ба қадри имкон мавҷуд будани пойгоҳи моддӣ-техникӣ;

- ба шароити мусир ҷавобӣ будани лабораторияи фанни физика ва устоҳонаҳои таълимии муассисаи таълимӣ аз рӯи самтҳои технологияи гузаронидани қорҳои лабораторӣ, таҷрибаҳои физики, мушоҳидаҳои астрономӣ ва коркарди дастӣ чӯб, технологияи коркарди дастӣ филизот, технологияи коркарди ҳӯрокӣ, технологияи коркарди матот, қорҳои электротехникӣ ва технологияи коркарди дастгоҳҳои чӯб ва филизот;

- мавҷуд будани маводҳои таълимӣ дар кабинети физика ва устоҳонаҳои таълимӣ аз рӯи самтҳои номбаркардашуда;

- мавҷуд будани аёниятҳои таълимӣ дар шакли расмҳо, нақшҳо, схемаҳо ва амсалаҳо дар лабораторияи физика ва дар устоҳонаҳои таълимӣ;

- ба талаботи санитарию гигиенӣ ва бехатарии меҳнат ҷавобӣ будани кабинети физика ва устоҳонаҳои муассисаи таълимӣ;

- ба қадри имкон вучӯд доштани мавҷуд барон иҷро намудани қорҳои мустақилона, қорҳои лабораторӣ ва қорҳои эҷодии ҳамондагон.

Нақшай таҷрибаи омӯзгорӣ дар тайӯр намудани қасби омӯзгорӣ бағоят зарур

мебошад.

Тамоми ғаъолияти бакалаврҳо-таҷрибаомӯз дар муассисаи таълимӣ аз қорҳои таълимии тарбияӣ сар карда, то иштирок дар ҳаётӣ ҳамарӯзаи муассисаи таълимӣ ворӯнӣ шуда, ҳамарӯзаи муассисаи таълимӣ бояд ҳаматарафа таҳлил ва ҷамъబаст карда шавад.

Вазифаи муҳими бакалаврҳо - таҷрибаомӯзин ин омӯхтани мушоҳидаи раванди таълимӣ тарбия, ғаъолияти омӯзгорони ҳамондагон ва ҳамкории онҳо мебошад.

Мақсад ва вазифаҳои асосии таҷрибаomӯzии бакалаврҳо аз инҳо иборатанд:

- дар амал татбикӣ намудани донишҳои назариявии графикии азхудкардашуда, умумитехникӣ ва технологӣ дар рафтӣ таҷрибаи омӯзгорӣ;

- дуруст ба роҳ монданаи қорҳои тарбияӣ дар байнӣ ҳонандагон;

- ташаккул додани ҷаҳонбонии илмӣ ва эҷодии бакалаврҳо;

- омӯхтани сифатҳои қасбии шаҳсияти омӯзгорони фанни физика ва таълимими меҳнат дар раванди таҷribaomӯz;

- ба инобат гирифтани ҳуисиятҳои синну соли ҳамондагон ҳангоми муайян намудани объекти меҳнат;

- ба нақшо гирифтани қорҳои эҷодӣ ва тадқиқотии бакалаврҳо нисбат ба ғаъолияти омӯзгорӣ ва дар онҳо тарбия намудани таҳлили натиҷаҳои кори ҳуд;

- дуруст ба роҳ монданаи робитаи байнӣ фанни дар раванди таълимӣ физика ва таълимии меҳнат;

- шиносоши бакалаврҳо ба ҷараёни кордараи муассисаҳои таълимӣ;

- ёрии таҷribaomӯz дар раванди ҳалли масъалаҳои таълимии тарбияӣ;

- тарбия намудани меҳру муҳабbat ва эҷтиром нисбат ба ихтисоси омӯзгорӣ.

Мувофиқӣ талаботи замони мусир нисбат ба тайёрии қасбии омӯзгорон таҷрибаи омӯзгории бакалаврҳо сол аз сол афзоиш ёфта истодааст.

Логия, ин ташкил ва дуруст ба роҳ монданаи таҷribaomӯzии bакалаврҳо dар муассисаҳои tаъlimӣ ба ҳисоб меравад, kи aсоси он aз kafedra oғoz mегардад.

Муваффақият ва натиҷаи хуб dодани tаҷribaomӯzии bакалаврҳо bештар aз chӣ tавр tашkiл karдан va guzarонidani on vobastā aст. Ҳallli purrai in masъala boшad, ba kordoniu қobiлиyat ҳar яk roҳbar va omӯzgor vobastagӣ dorad.

Bарои samaranok va bo muvaффaқiati guzarонidani tаҷribai oмӯzgorии bакалаврҳо яkchand omilҳoи dигar tаъsirӣ xudro расonidashon mумkiн ast:

- дар muassisaи tаъlimӣ, kи bакалаврҳо tаҷribai oмӯzgorӣ meгузарand, ba қadri imkon mawҷud будan pojgoҳi moddi-technikӣ;

- ба sharoiti mусir ҷavobӣ будan laboratoriyaи fanни fизика va ustoxonaҳoи tаъlimӣ aз rӯi samtҳoи teknologiyaи guzarонidani qorҳoи laboratori, tаҷribaҳoи fiziki, mushoҳiadaҳoи astronomi вa korkardi dastӣ chӯb, teknologiyaи korkardi dastӣ filizot, teknologiyaи korkardi ҳӯrok, teknologiyaи korkardi matot, қorҳoи elektrotekhniki вa teknologiyaи korkardi dastgoҳҳoи chӯb va filizot;

- mawҷud будan mawdӯҳoи tаъlimӣ dар kabineti fизика va ustoxonaҳoи tаъlimӣ aз rӯi samtҳoи nombarkardaшuda;

- mawҷud будan aёniyatҳoи tаъlimӣ dар shakli rasmҳo, naқshҳo, schemaҳo va amslaҳo dар laboratoriyaи fизika va dар ustoxonaҳoи tаъlimӣ;

- ба қadri imkon vuchӯd doшtani mawdӯҳoи bакалавrҳo iҷro namudani qorҳoи mustaqiloна, qorҳoи laboratori вa qorҳoи eҷodii ҳamondagon.

Naқshai tаҷribiai oмӯzgorӣ dар tayӯr namudani қasbi oмӯzgorӣ baғoyaт zarur

Mazmuни асосии tаҷribiai oмӯzgorӣ bояд ҷunin roxҳoи равандi tаъlimi tарbия dар bar dар girad:

- tаъlimӣ (az umulla, mashguliyatҳoи fakultatiy вa korҳoи berunazsinfӣ va berunazmussisai tаъlimӣ aз rӯi ixtisos);

- korҳoи tарbияi ҳamondagon;

- korҳoи chamyatiy-ommavӣ dар muassisaи tаъlimӣ va volidaihni ҳamondagon.

Bакалаврҳо dар давоми tаҷribaomӯzии korҳoero, kи dар naқshai tаҷribaomӯzии peshbinӣ shudaанд, bояд iҷro namoyand. Onҳo bo peshraviy korҳoи tаъlimi tарbияi mashgul shuda, dar ҳamondagon xissi jađigarafraxmӣ, shuurnoқӣ, vatanparasti, mehnatdӯstӣ, tарbияi estetikiy iқtisodӣ va odobi aҳloқi ҳamidaro bedor namoyand.

Ҳangomii iҷro korҳoи tарbияi bакалаврҳo bояд xudro ҳamchun mutahassisini ҷunon, kи doroi goxҳo bavaribakhsh hissatiy balandi aҳloқi, mehrubon bordan ba ҳamondagon va shavku ҳavasni ziyed doшtan nisbat ba қasbi intixobkarardaшon niшon diҳand. Onҳo bояд dard kordoniu ҳamondagon, dard konferensiya, shabnishiҳo va mafnisiy baromad namuda, az kitobxona, ustoxonaҳo va kabinetҳoи fanne, kи bo aёniyatҳo tаҷribiaomӯz baien ҳamondag, dard korҳoи chamyatiy shogirdon roxbari ҳamondag, dard konferensiya, shabnishiҳo va mafnisiy baromad namuda, az kitobxona, ustoxonaҳo va kabinetҳoи fanne, kи bo aёniyatҳo tаҷribiaomӯz shudaанд, ba purragh iştifoda barand.

Tаҷribaomӯz ҳukӯq dorand, kи ba ҳamaи masъalaҳo va savori, kи dar davraи tаҷribaomӯzai pайдо mешawand, az roxҳo, az metawonand, az ilmҳo imrӯza barchurdror shawand, chunki mutahassisini xub shudan jez az roxҳo tаraққiyi chomeai kiшvar ba shumor meraवad. Azbaski dar iқtisodiyeti mamplakatamон камбудиҳoи ziёde mavjudand, binobar in ҳamrӯza talaбот ba kadrho va mutahassisoni қasbi meafzoyaд.

Manzura ҚALANДAROVA, saromӯzgori kafedraи metodikaи tаъlimi fизika va teknologiya materialҳo

КАСБЕ, КИ ДАР ДИЛ ОРЗУИ ОНРО ДОРАМ...

Оре, ҳунар беҳтарин ғанҷина ва гиреҳ-кушои тамоми мушкилоти ҳар як инсон ба ҳисоб меравад, ҷунки қасбу ҳунар инсонро nerӯi tavonи bахшида, dar zindagӣ kувvai peshbar bâ shumor meravad. Xiradmandon va buzurgoni mo ҳama chit shodan va arzandaro iшғol kund. Dilxoҳ shahs vaqt-e kassabsho bo xostӣ dilaš intixob kund, to ba oхir bo mailyu ragbat-i tom va bosamarkor fârûliyati mekunand.

Касбу ҳунар boisi sarbalandии inson, afzoyanda risku ruzi va baland bardoшtani mawkevye martabai on dar chomea megarad. Ҳamchunin, guzashtagonamоn tаъkide namudaанд, kи tavongarib ҳar ҳunaр ast, na ba mol va buzurgi inson ba akf ast, na ba sol. Dar zindagӣ borxо шoҳidi on mешavem, kи barche az ҷavonon ilmu ҳunaromuzyi va az hud namudani kасbro zaruri напindoshtha, ba korҳo beҳuda mashgul shuda, dast ba kirdori noшoista mезanand. Dar chomeai imrӯza mo қisimi ziedi ҷavonon ba ovoragardӣ va bemasъuliati rox doda, oқibat dar bунbastҳo шadiidi zindagӣ dарmemonand. Aksori ҷavonone, kи nisbat ba oяндаи ҳudašon beparvoiu beandehshaygi zoҳir menamoyand, bilohira ba girdobi ҳodisot rӯ ba rӯ garida, baroи pardar u modaroni hud mушкиliҳo эҷod menamoyand.

Dar zamoni mусir baroи intixobi қasbu ҳunaр на tamomи sharoti muҳayr shudaast. Bояд ҳar як insoni komilfikr kund, kи manfariat hud va chameyiat boшad. Baxusus, imrӯzҳo dар chumkuri tаъlimi tарbияi tаҷribaomӯz dар bарxurdor shawand, chunki mutahassisini xub shudan jez az roxҳo tаraққiyi chomeai kiшvar ba shumor meraवad. Azbaski dar iқtisodiyeti mamplakatamон камбуdiҳoи ziёde mavjudand, binobar in ҳamrӯza talaбот ba kadrho va mutahassisoni қasbi meafzoyaд.

Ҷavonon boyd pesh az ҳama dар nazdi hud maқsad guzorand, kи ҳam baroи davlat va ҳam halki hud xizmat karda, to metawonand az ilmҳo imrӯza barchurdror shawand, chunki mutahassisini xub shudan jez az roxҳo tаraққiyi chomeai kiшvar ba shumor meraवad.

Azbaski dар iқtisodiyeti mamplakatamон камбуdiҳoи ziёde mavjudand, binobar in ҳamrӯza talaбот ba kadrho va mutahassisoni қasbi meafzoyaд.

Шоира ҚУРБОНОВА, ассистенти кафедраи фалсафа

7

ХОҲАРИ ТОЧИК

Хоҳари тоҷик, асло пеши қас зорӣ makun,

Ёри дилсӯзе наёбӣ, ҳеч goҳ, ёри makun.

Ҳамрааш гар меравӣ, андеша дор az makri on,

Аз ҷunin makkor umedi vaфодорӣ makun.

Қисматат бо ёри дисӯзе агар пайваста шуд,

Ту гиромӣ дор ўро, дўстозорӣ makun.

Фарқ кун дўстtro зи душман дар ҷunin raъdu badal,

Хешро хорӣ куну бар ҳеч қас хорӣ makun.

Ҳеч goҳ, наздик машав bo курдилони булҳavas,

Ҳар матои номуносиbro харидорӣ makun.

Дар дили шерам наёбӣ гар ту набзи zindagӣ,

Тӯъмаи оташ шаву назди adу zorӣ makun.</

СУХАНРОНИИ РЕКТОРИ ДОНИШГОХИ ДАВЛАТИИ КҮЛОБ БА НОМИ АБУАБДУЛЛОХИ РЎДАҚӢ, ДОКТОРИ ИЛМХОУ ПЕДАГОГӢ, ПРОФЕССОР МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ МУСТАФО ДАР ДАВРИ ДОНИШГОХИИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ "ФУРӯГИ СУБҲИ ДОНОӢ КИТОБ АСТ"

Ҷобили қайд аст, ки имрӯзҳо бо ибтикороти Асосгузори сұлху вәхдати миллӣ, Пешвои муazzами миллат ҳама соҳаҳои хочагии мамлакат мунтазам рушд карда истодаанд.

Соли 4-ум аст, ки бо ташаббуси Пешвои муazzами миллат як қатор озмунҳо ва ҷорабинҳои ҷумҳурияйӣ дар сатҳи хело баланд ташкил ва баргузор карда мешаванд.

Соли равон низ дар асоси амрҳои даҳлдори сарвари давлат бо мақсади баланд бардоштани завқи китобхонӣ, тақвияти нерӯи зеҳнӣ, дарёftи ҷедраҳои нави суханвару сухандон, арӯ гузоштан ба арзишҳои миллию фарҳангӣ, миёни қишироҳои гуногуни аҳолии кишвар аз 3 феврали соли 2022 таҳти рақами №АП-156 озмуни ҷумҳурияи "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст", бо мақсади дарёftи истеъоддои нав дар соҳаи санъати мусиқӣ, баланд бардоштани маҳорати касбӣ, тақвият баҳшидан ба ҳунари баланди иҷроқунандагӣ, сатҳи касбии асарҳои нави мусиқӣ, интихоби намунаҳои беҳтарини оҳангут суруд аз 3 феврали соли 2022 №АП-154 озмуни ҷумҳурияи "Тоҷикистон - Ватани азизи ман" ва бо мақсади рушди тафаккури техникӣ, тарғиби ҷаҳонбинии илмӣ, дастрасӣ пайдо кардан ба техникуму технология, тавссеаи ихтироъкорӣ ва навоварӣ, пайвасти илм бо истеҳсолот аз 3 феврали соли 2022 №РП-155 озмуни ҷумҳурияи "Илм-фурӯги маърифат" роҳандозӣ мегарданд.

Таҷрибаҳо нишон медиҳанд, ки ин ташаббусҳои Пешвои миллат самараи амалии хешро ба бор оварда, дар сamtҳои гуногуни зикргардида садҳо ҷедраҳои нав, мутахассисон, сарояндагону

Дар озмуни ҷумҳурияи "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" дар соли 2021 4 нафар донишҷӯи донишгоҳ дар даври ҷумҳурияйӣ иштирок намуданд.

оҳангсозони ҷавон интихоб ва тарбия ёfta истодаанд.

Ташкили озмунҳои болозикр идомаи корҳои Сарвари давлатамон дар самти дастгирий, дарёft ва тарбияи ҷавонони соҳибистеъод мебошад.

Ба ҳамагон маълум аст, ҳамасола дар мамлакатамон озмуни "Донишҷӯ ва пешрафти илмӣ-техникий", олимпиадаҳои фанӣ миёни хонандагон ва донишҷӯён, озмунҳо барои соҳиб гардидан ба стипендиияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, соҳиб гардидан ба стипендиияи "Дурраҳшандагон", Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ, Ҷоизаи Президенти мамлакат дар соҳаи илмӣ табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ ва даҳҳо намуд ҷунун озмуни ҷоизаҳои соҳавӣ бо дастгирии Пешвои миллат баргузор мегардад.

Дар соли 2022 дар асоси Амрҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ташкил ва баргузории озмунҳои

- "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" 3

бевоситаи сарвари давлатамон шаҳодат медиҳад.

Ёдовар мешавем, ки озмуни ҷумҳурияи "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" аз рӯи панҷ номинатсия:

- адабиёти кӯдакону наврасон ва осори шифоҳӣ;
- адабиёти классикӣ;
- адабиёти мусоир;
- адабиёти ҷаҳон;
- эҷоди назму насрор баргузор мегардад.

Ҷобили қайд аст, ки соли 2020 саромӯзгори кафедраи менеҷмент ва маркетинги донишгоҳи мо шодравон Қурбонов Ҳуршед дар озмуни ҷумҳурияи "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" аз рӯи номинатсияи адабиёти ҷаҳон сазовори ҷойи аввал гардид.

Ҳамзамон, соли 2021 донишҷӯи курси сеюми факултети химия, биология ва географияи донишгоҳ Саймақсуди Ҳаёт дар озмуни ҷумҳурияи "Илм фурӯги маърифат" аз рӯи номинатсияи географияи ҷойи аввалро соҳиб шуд.

045 000 (се миллиону чилу панҷ ҳазор) сомонӣ;

- "Тоҷикистон - Ватани азизи ман", 2 540 000 (ду миллиону панҷсаду чил ҳазор) сомонӣ

- "Илм-фурӯги маърифат"- 2 345 000 (ду миллиону сесаду чилу панҷ ҳазор) сомонӣ,

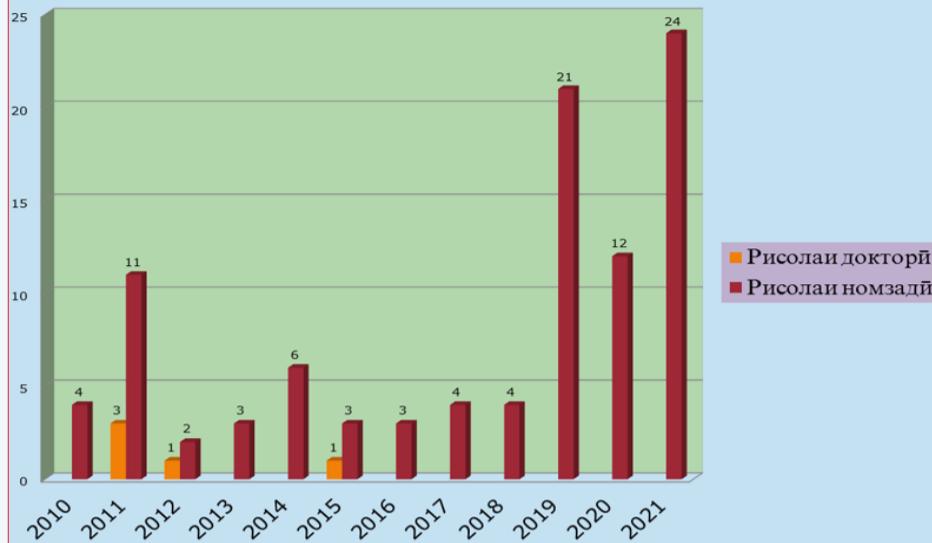
дар маҷмуъ 7 930 000 (ҳафт миллиону нуҳсаду си ҳазор) сомонӣ ҷудо карда шудааст, ки ин аз дастгириҳои

дар озмуни ҷумҳурияи "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" дар соли 2021 4 нафар донишҷӯи донишгоҳ дар даври ҷумҳурияйӣ иштирок намуданд.

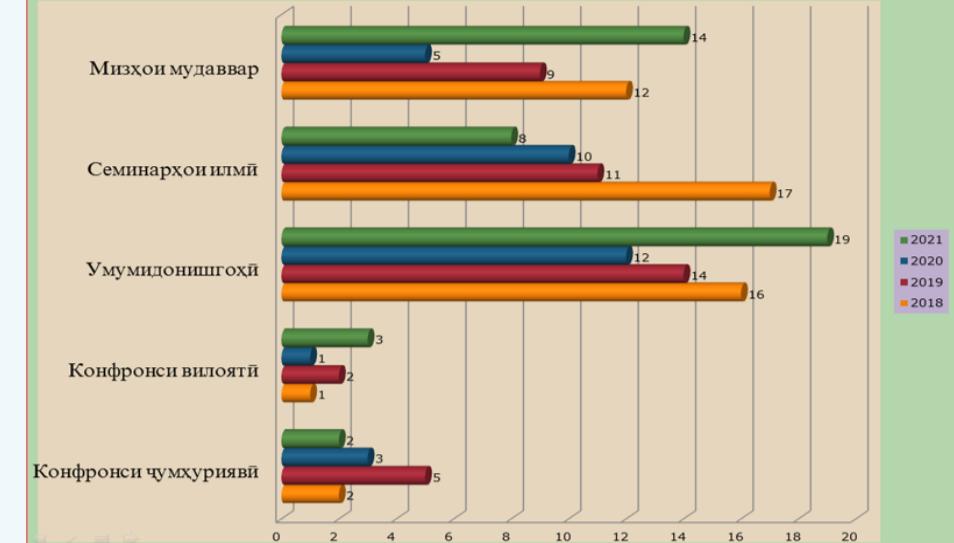
Имсол низ дар даври факултетии озмуни "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" беш аз 218 нафар донишҷӯёну омӯзгорон ширкат варзишанд, ки аз шумори мазкур ба даври донишгоҳӣ 33 нафар роҳҳат гирифтанд.

ДАСТОВАРДҖОИ ИЛМӢ

ОМОРИ ХИМОЯИ РИСОЛАҲОИ ИЛМӢ
(БАРОИ 12 СОЛИ ОХИР)

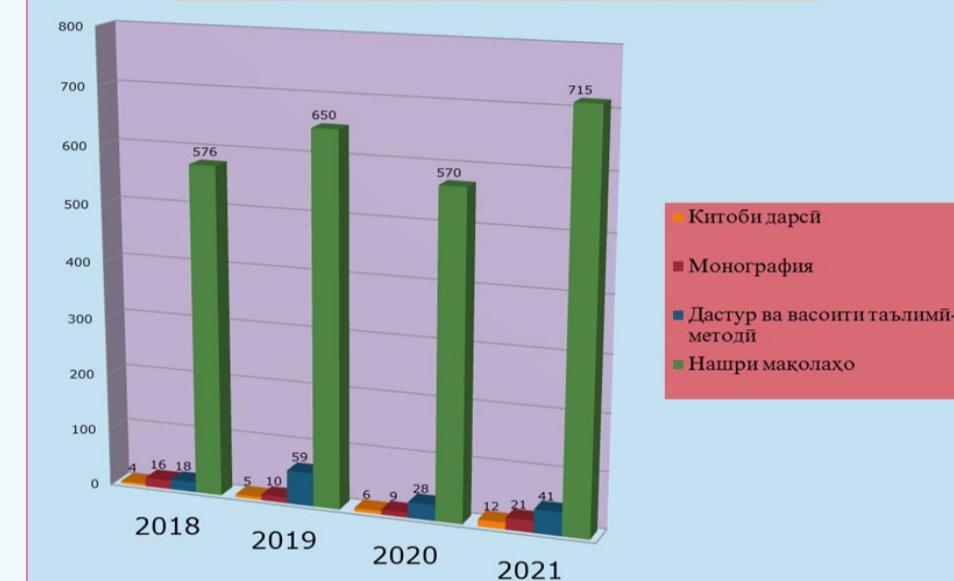
НИШОНДОДИ БАРГУЗОРИИ ЧОРАБИНӢОИ ИЛМӢ
ДАР ҶАҲОР СОЛИ ОХИР

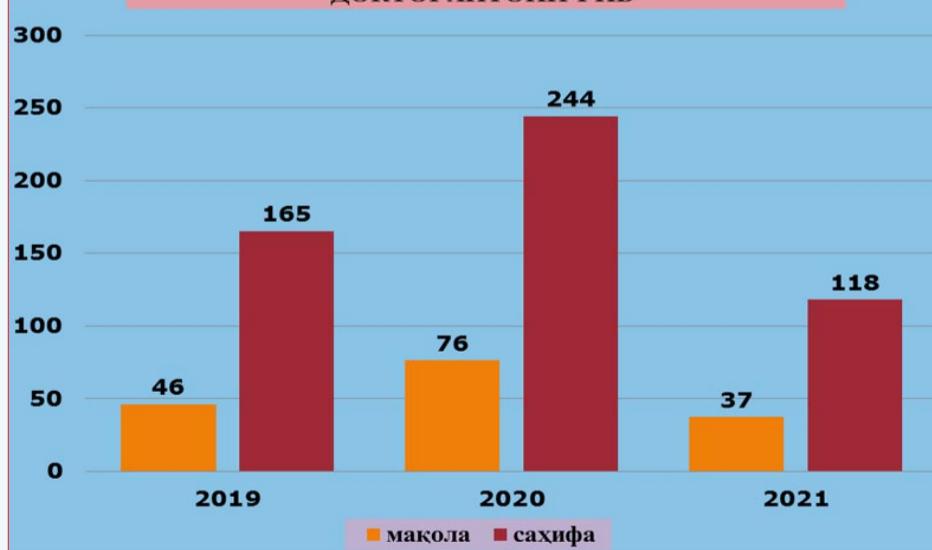
ШУМОРАИ КИТОБҲОИ КИТОБХОНАИ АСОСИИ
ДОНИШГОХ

МАВОДИ НАШРӢ ДАР ҶАҲОР СОЛИ ОХИР

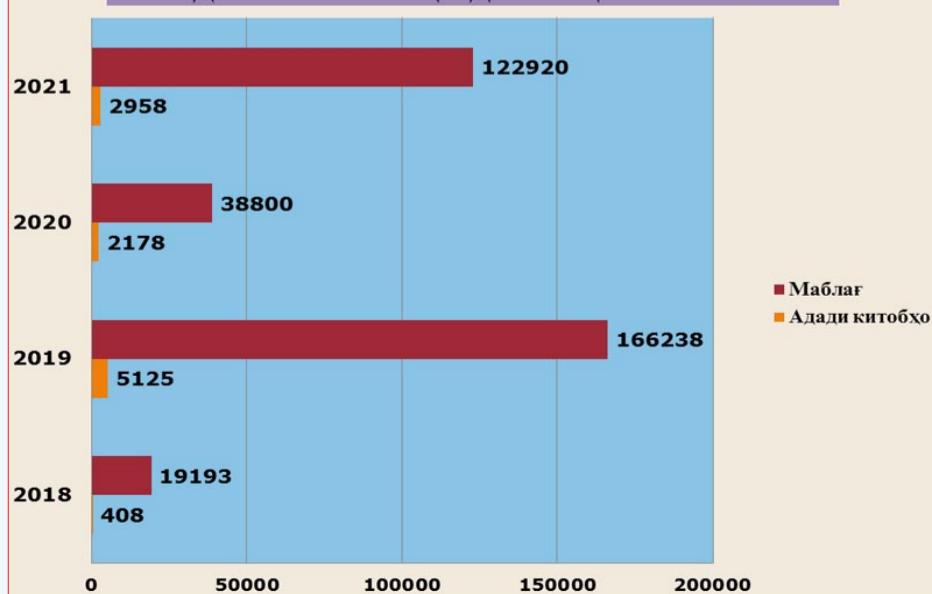
КОНФЕРЕНСИЯИ ИЛМӢ-НАЗАРИЯВИИ
УМУМИДОНИШГОҲӢ МИЁНИ МАГИСТРАНТОН ВА
ДОКТОРАНТОНӢ РНД

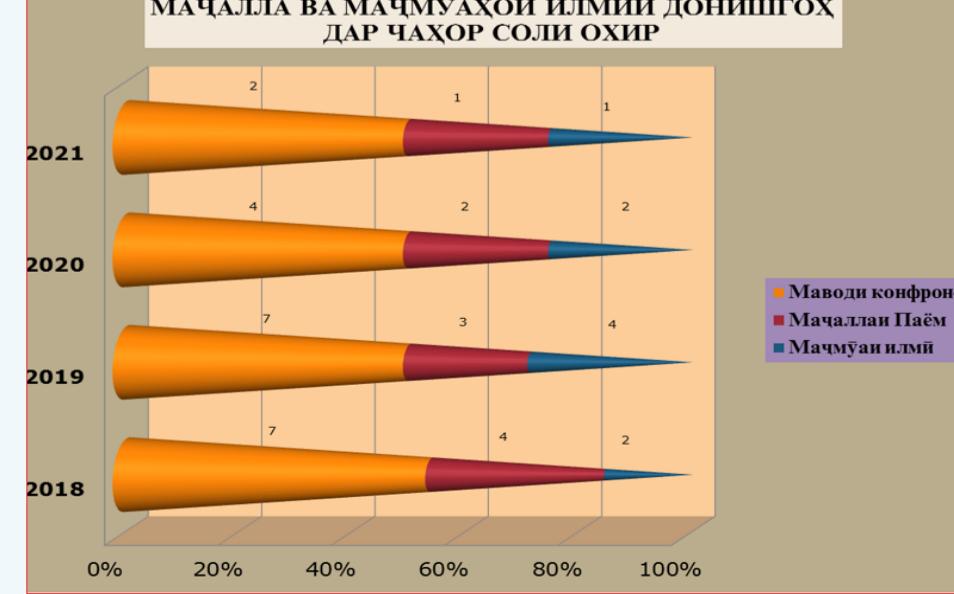
МУҶОИСАИ ФАҶОЛИЯТИ НАШРӢ ДАР 6 СОЛ
БО НИШОН ДОДАНИ ҶУЗӢ ЧОПӢ

ХАРИДОРИИ КИТОБҲО ДАР ҶАҲОР СОЛИ ОХИР

НИШОНДОДИ НАШРИ МАВОДИ КОНФРОНСҲО,
МАҶАЛЛА ВА МАҶМУАҲОИ ИЛМИИ ДОНИШГОҲ
ДАР ҶАҲОР СОЛИ ОХИР

ЧАШНИГИРИИ ИДИ ҒАЛАБА ДАР ДОНИШГОХ

Дар таърихи инсоният рӯзхое ҳастанд, ки бо гузашти солҳо аҳамият ва бузургии худро гум намекунанд. Ҳар сол дар кишвари азизу маҳбуби мо ба хотираи ёдбуди онҳое, ки баҳри ҳалқу Ватан дар Ҷангиг Бузурги Ватанӣ ҷон фидо намудаанд ва барои қадрдонии онҳое, ки баҳри ба даст овардани ғалаба мардонавор ҷангиданд, 9 май ҳамчун Рӯзи ғалаба ҷашн гирифта мешавад. Ҳоло мадар остонона таҷлили 77-умин согларди ғалаба бар фашизм қарор дорм.

Аз ин рӯ, санаи 5-уми май соли равон дар толори фарҳангии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ баҳшида ба Рӯзи ғалаба ҷорабинии фарҳангӣ-фарғатӣ баргузор гардид.

Дар ҷорабинӣ ректори донишгоҳ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, Мирализода Абдусалом Мустафо, муовини ректор оид ба илм ва инноватсия, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, Рафиев Сафархон, муовини ректор оид ба тарбия, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Назаров Ҳотам ва ҳайати эҷодии ансам-

бли Шашмақоми назди Мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон иштирок доштанд.

Наҳуст ректори донишгоҳ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо суханронӣ намуда, ҳозиринро ба таҷлили 77-умин согларди Рӯзи ғалаба табрик карда, қайд намуданд, ки "Чашни ғалаба барои тамоми ҳалқҳои собиқ Шӯравӣ, аз ҷумла миллати тоҷик санаи воқеаен муҳим ва фаромӯшнашаванд мебошад. Ҳарчанд ки майдони набардҳои хунин аз Тоҷикистон ҳазорҳо фарсҳа дур буд, вале акси садои он дар ҳар дехқадаи тоҷик ба гӯш мерақид. Ҳатто дар дурдасттарин деҳаҳои қӯҳистон оилае ёфт намешуд, ки падар, бародар, фарзанд ё хешу ақрабашоро ба хотираи ҳифзи озодии Ватан аз фашistони истилогар ба майдони ҷанг гусел накарда бошад. Дар он набардҳои тақдирсӯзу тақдирсози инсоният садҳо ҳазор фиристодагони Тоҷикистон, аз ҷумла зодагону номоварони минтақа ва шаҳри Кӯлоб низ иштирок карда, барои озодии Ватан ҷоннисориҳо намуданд. Имрӯз аз ҳазорон нафар фидоён шахсони башумор мондаанд, ки муҳтарам доштану қадршиносӣ намудани онҳо вазифаи муқаддаси фарзандии мост."

Сипас, аз ҷониби кормандони Ҳонаи маданияти донишгоҳ ва ҳайати эҷодии ансамбли Шашмақоми назди Мақомоти Иҷроияи Ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон бо роҳбарии ҳунарманди шинохтai Тоҷикистон Амирiddини Қабир ва Ҷамъияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

ВОХӮРӢ БО ҲАТМКУНАНДАГОН БАРОИ Даъват ба сафи артиш

Ҳар як шахси солимфикр, баҳусус ҷавонписарон аз замони қадим ҳизмати ҳарбии қарзи шаҳрвандии хеш дониста, аз давраҳои пеш баҳри дифои Ватан ҷонро фидо мекарданд. Ин нағу номуси ватандустиву ватанпарастии ҳалқи тоҷик аз даврони пеш то ба имрӯз идома ёфта истодаст, ки мисоли он ба сафи ҳизмати ҳарбӣ даъват шудани наваскарон мебошад.

Вобаста ба ин масъала санаи 5-уми май бо иштироки намоянди

дагони комисариати ҳарбӣ дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бо ҳатмкунандагон сӯҳбату воҳӯрӣ ҷиҳати даъвати ҷавонон ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар воҳӯрӣ Мирализода Абдусалом Мустафо, ректори донишгоҳ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, Гулҳамзода Ҷамшед, сардори шӯбайи минтақавии Раёсати агентии назорати давлатии мубориза бо коррупсия дар шаҳри Кӯлоб, Қунғуротзода Фотех, сардори ШВКД дар шаҳри Кӯлоб, Орзу Ҳамидиён, муовини раиси шаҳри Кӯлоб, Ҷавлатзода Ҷаснавӣ, комисари комиssariati ҳарбии шаҳри Кӯлоб иштирок намуданд.

Наҳуст сӯҳани ифтитоҳро ректори донишгоҳ оғоз намуда, қайд намуданд, ки "Чоиз ба зикр аст, ки маъракаи даъват ба ҳизмати ҳарбӣ яке аз ҷорабинҳои муҳими сиёсӣ мебошад. Нақшаи сафарбаркунӣ ҷавонон ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳизмати Модар-Ватанро адо намоянд ва қайд намуданд, ки имрӯзҳо барои шахсоне, ки ихтиёран ба ҳизмати ҳарбӣ мераవанд, имтиёҳои хело зиёд ба роҳ монда шудааст.

Дар қисмати охир донишҷӯён ибрози андеша намуданд ва аксари онҳо розигӣ доданд, то ихтиёран ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил шаванд.

БАРГУЗОРИИ МИЗИ МУДАВВАРИ ИЛМӢ-ФАРҲАНГӢ

Ғалаба! Ҷи истилоҳи азизу пурқимат аст. Иди зафаре, ки имрӯзҳо 77-умин согларди он қайд карда мешавад, бар ивази ҷониши супурдаи қарib 30 миллион шаҳидони роҳи озодӣ ба даст омадааст. Таҷлили ҳамасолаи ҷашни ғалаба ҳамчун иди умуми-ҳалқӣ нишони арҷузорӣ ба қаҳрамонӣ ва анъанаҳои пуршаррафи ҷангии падарони шӯҳратманд аст. Роҷеъ ба ин мавзӯъ санаи 5-уми май дар факултai таърих, ҳуқӯқ ва муносибатҳои байналмилалии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бо ташаббуси Абдураҳмонова Гулҷеҳра, муаллимаи қалони кафедраи таърих ва методикаи таълими таърих, Назарзода Пиралӣ, номзади илмҳои сиёсатшиносӣ, дотсент, Абдураҳмонова Гулҷеҳра, муаллимаи қалони кафедраи таърих ва методикаи таълими таърих, Каримов Истроил, ҷонишини декан оид ба тарбияи факулта, Шоинов Ҳасан, муаллими қалони кафедраи таърих ва методикаи таълими таърих, Носиров Ҳол, муаллими қалони кафедраи таърихи ҳалқи тоҷик ва донишҷӯён иштирок доштанд.

Дар ин ҷорабинӣ Ҳолмуродзода Мехрағорӯз, номзади илмҳои таърих, мудири кафедраи таърих ва методикаи таълими таърих, Назарзода Пиралӣ, номзади илмҳои сиёсатшиносӣ, дотсент, Абдураҳмонова Гулҷеҳра, муаллимаи қалони кафедраи таърих, Кариомов Истроил, ҷонишини декан оид ба тарбияи факулта, Шоинов Ҳасан, муаллими қалони кафедраи таърих, Носиров Ҳол, муаллими қалони кафедраи таърихи ҳалқи тоҷик ва донишҷӯён иштирок доштанд.

Наҳуст сӯҳани ифтитоҳро Абдураҳмонова Гулҷеҳра оғоз намуда ҳамаи иштирокчиёнро ба ин рӯз табрику таҳқиҷати намуданд ва қайд карданд, ки "Дар солҳои Ҷангиг Бузурги Ватанӣ дар ради-

фи шаҳрвандони 15 қиҷвари иттилоқии собық Иттиҳоди Шӯравӣ аз Тоҷикистон 250 ҳазор сокинони ин мамлакати оғтобӣ иҳтиёри ба фронт рафта, барои таъмини ғалаба ба фишизми гитлерӣ ҷонбозӣ намудаанд.

Аз ин миқдор беш аз 90 ҳазор нафарашон ҷониши худро аз даст дода, барои диловариҳои беназир 57 нафар фиристодагони Тоҷикистон ба унвони олии Қаҳрамони Иттиҳоди Шӯравӣ сарфароз гардонда шуданд. Зиёда аз 20 ҳазор ҷанговарони тоҷик сазовори ордену медалҳо гардиданд." Сипас, Қурбонова Идимо, донишҷӯи соли сеюми факулта дар мавзӯи "9-уми май Рӯзи ғалаба" мъरӯза намуданд. Баъдан аз ҷониби Дилрабои Қодир, донишҷӯи соли ҷорӯми факулта шеъри "Суруши Сталинград"-и Муъмин Қаноат ба таври зинда қироат гардид ва ҳамчунин аз ҷониби донишҷӯён саҳнанаи пурмазмуну муҳтаво бо номи "Саҳнае дар фронт" пешниҳод гардид.

Дар фарҷом доир ба баргузории мизи мудаввари илмӣ-фарҳангӣ мавзӯъ оғоз намуда ҳамаи ҷонишини декан оид андеша намуданд ва ба ташкилкунандагонӣ ин воҳӯрӣ изҳори миннатдорӣ бâbân карда баҳои баланд доданд.

БАРГУЗОРИИ ДАВРИ ДОНИШГОҲИ ОЗМУНИ ҶУМҲURIЯВИИ "ИЛМ- ФУРӯГИ МАЪРИФАТ"

Бо мақсади баланд бардоштани савиияи донишва малакаю маҳорати аҳории мамлакат имрӯзҳо дар саросари қиҷвар як қатор озмунҳои ҷумҳурияӣ ба роҳ монда шудаанд, ки яке аз онҳо ин озмуну ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" ба шумор мераవад.

Озмунҳои ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади амалисозии "Бистоҳаи омузишӣ ва рӯши ғаҳонӣ табииатшиносӣ, дақiqӣ ва riyâzӣ дар соҳаи илму маориф" ҳамасолаи баргузор қарда мешавад.

Озмунҳои ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади амалисозии "Бистоҳаи омузишӣ ва рӯши ғаҳонӣ табииатшиносӣ, дақiqӣ ва riyâzӣ дар соҳаи илму маориф" ҳамасолаи баргузор қарда мешавад.

Озмунҳои ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади амалисозии "Бистоҳаи омузишӣ ва рӯши ғаҳонӣ табииатшиносӣ, дақiqӣ ва riyâzӣ дар соҳаи илму маориф" ҳамасолаи баргузор қарда мешавад.

Бо мақсади баланд бардоштани савиияи донишва малакаю маҳорати аҳории мамлакат имрӯзҳо дар саросари қиҷвар як қатор озмунҳои ҷумҳурияӣ ба роҳ монда шудаанд, ки яке аз онҳо ин озмуну ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" ба шумор мераవад.

Бо мақсади баланд бардоштани савиияи донишва малакаю маҳорати аҳории мамлакат имрӯзҳо дар саросари қиҷвар як қатор озмунҳои ҷумҳурияӣ ба роҳ монда шудаанд, ки яке аз онҳо ин озмуну ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" ба шумор мераవад.

Тартиби қабули ғолибони давраи ҷорӯи озмунҳои ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғолибони ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" мегардад.

Тартиби қабули ғолибони давраи ҷорӯи озмунҳои ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғолибони ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" мегардад.

Тартиби қабули ғолибони давраи ҷорӯи озмунҳои ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" таҳти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғолибони ҷумҳурияии "Илм-furӯgi mārifat" мегардад.

ЧАВОНОН - ҚУВВАИ ПЕШБАРДАИ ЧОМЕА ВА ЗАХИРАИ СТРАТЕГИИ ДАВЛАТ

Низомуддин ЗАЙНУДДИНЗОДА,
саромӯзгори кафедраи
умумидонишгоҳии забони тоҷики

"Чавонон ояндаи давлату миллат, қувваи пешбардандаи ҷомеа ва захираи стратегии давлату Ҳукумати мамлакат мебошанд".

(Аз Паёми Пешвои миллат
муҳттарам Эмомали Раҳмон,
21.12.2021)

Баргузории ҳамасолаи мулоқотҳои Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ, Пешвои муаззами миллат муҳттарам Эмомали Раҳмон бо чавонони қишишар дар арафаи Рӯзи чавонон (23 май), таъсиси Шӯрои миллии кор бо чавонон дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2015), "Соли чавонон" эълон гардидани соли 2017, рушди соҳаи варзиш, оммавигардонии он, ташаккули тарзи ҳаётӣ солим, ҷалб бештари чавонон ба ҳаётӣ сиёсии ҷомеа, баранд бардоштани майлу рагбати онҳо ба илмомӯзиву навоварӣ, бевосита таҳти сарпарастии Пешвои муаззами миллат бо мукофотҳои қалони гулӣ ва имтиёзҳои баранди соҳаи ташкил ва баргузор гардидани озмунҳои ҷумҳурӣ "Фурӯғи субҳи донойи қитоб аст", "Тоҷикистон - Ватани азизи ман", "Илм - фурӯғи маърифат" ва ба ин васила дарёфтӯ дастарӣ қардани истеъодҳои чавон, тақдими асари таърихи "Тоҷикон"-и устод Бобоҷон Гафуров ба ҳар як оилаи Тоҷикистон, бунёди инфрасоҳти замонавии муҷаҳҳаз бо лавозимоти зарурӣ барои чавонон далели таваҷҷӯҳи хоссаи Роҳбарияти олии мамлакат ба ин қишири пешбардандаи соҳаҳои ҳоҷагидории мамлакат, ояндаи миллату давлат, мерос-барони кору пайкори қалонсолон ва гузаштаи деринаву шурӯратер мебошад.

Аз давраҳои мавҷудияти ҷомеаи инсонӣ ва мутолиаи таърихи давлатҳо бо соҳтоҳи гуногуни идоракунӣ бармеояд, ки муносибат нисбат ба чавонон ҳамеша аз масоили афзалиятноку муҳимми давлатдориву таъмини рушду пешрафти ҷомеа ба ҳисоб мераftaast. Чавонон ҳамчун неруи бузурги ҷумҳурии ҷомеаи ҷаҳонро давлату Ҳукумат, ояндаи миллату давлат, мерос-барони кору пайкори қалонсолон ва гузаштаи деринаву шурӯратер мебошад.

Аз мушоҳидай падидоҳову ҷолишҳои ҷаҳони мусоир барьalo майлум мегардад, ки дар асри мо идеъяни назарияни нав омилҳои асосии рушди ҷомеау давлат ба шумор раfta, тарбияву парвариши насли солими ватандуст дар рӯҳияни арзишҳои миллӣ, чавонони ҳуҷавӣ иҳтироъкор ва истифодаи самараноки неруи зеҳни онҳо кафолати таъмини рушди устувор ва ояндаи пойдори ҳар ҷомеау давлат маҳсуб мееъбад. Хиради азали, санъати волои давлатдории Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ, Пешвои муаззами миллат муҳттарам Эмомали Раҳмон аст, ки дар ин хусус таъқид намудаанд: "Ватандустии чавонон

дар шароити кунунӣ ҳамаияти хос касб карда, ҳар як чавони бонангӯ номуси қишишарро зарур аст, ки ба омӯхтани илму дониш, касбу ҳунар машғул шавад, таърихи ҳалқи ҳудро азбар намояд. Ватанашро ҷон ҷон дустдорад, арзиши суннатҳои миллии ғарроҳангиро эҳтиром кунад ва ҳудогоҳу ҳудшинос бошад".

Вожаи "ҳудогоҳӣ" дар "Фарҳанги забони тоҷики" "аз таърихи сарнавишт ва тамаддуни миллати ҳуд ва қишишар хеш оғоҳ будан" маънӣ шудааст. Ҳудогоҳии миллӣ, ҳамаияти он дар пойдории миллату давлат дар мақолаи доктори илмҳои сиёсӣ, узви вобастаи АМИТ С. Ятимов таҳти узвони "Масъалаи ташаккули инсон дар таълимoti Пешвои миллат" бисёр хуб зикр шудааст: "Масъалаи ҳештаншиносӣ ва ҳудшиносии миллӣ - маъсалаи пойдорӣ, устуворӣ, бақои миллат ва давлати миллӣ аст. Ҷойи онро қудратмандтарин падидоҳи дигар (артиш, силоҳи ҳаҷтӣ, мақомоти амниятии муҷаҳҳаз бо қулли имконот), ҳатто Ҳукумати аз лиҳози сиёсати иҷтимоӣ муваффақ гирифта наметавонад. Таҷрибаи сиёсии ду садсолаи аҳир инро бори дигар тасдиқ кард".

Дарки ҳамин воқеият аст, ки имрӯз дар Ҷумҳурии соҳибистиколи Тоҷикистон чавонон ҳамчун неруи бузурги созанд, захираи стратегии давлат, қувваи пешбардандаи ҷомеа ва соҳаҳои ҳоҷагидории мамлакат, ҳомми марзу бүм ва якпорчагии қишишар, муарриғарӣ сазовори ғарҳангу тамаддун ва парчамбардорони Ватани азизозмон дар арсаи байнамилӣ эҳтироф шудаанд. Пешвои миллат муҳттарам Эмомали Раҳмон ҳанӯз аз рӯҳҳои аввали ба ҳайси Раиси Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб шудаанд ҳалли мушкилоту масъалаҳои ҳаётӣ наврасону чавонон, барқарорсозӣ ва тавссеаи инфросоҳтори соҳаи маориф, ғарҳанг ва варзиш, рушди илму технология, тақвияти мавқеи забони давлатӣ ва дар рӯҳияни ҳудогоҳии миллӣ парвариш намудани чавононро самти стратегӣ ва афзалиятноки сиёсати иҷтимоӣ давлат қарор доданд. Чунончи аз Паёми имсолаашон ба Маҷлиси Олий бармеояд, дар замони соҳибистиколӣ шумораи ҷавонони бοистеъдоде, ки барои ташкил ба ҳориҷи қишишар фиристода мешаванд, сол ба сол афзоиш ёфта, дар соли 2021 ба беш аз 42 ҳазор нафар дар 25 давлати ҳориҷ расидааст. Ҳар сол беш аз 5 ҳазор нафар ҷавонони бοистеъдоди қишишар барои ташкил ба макtabҳои олии ҳориҷи қишишар фиристода мешаванд. Аз шумораи умумии иншооти ба ифтиҳори 30-солагии истиқтоли давлатӣ соҳаи варзиш ташкил медиҳад, ки ин натиҷаи таваҷҷӯҳ ва ғамхории давлату Ҳукумат, пеш аз ҳама, ба наврасону ҷавонон мебошад.

Аз Суҳанронии Пешвои муаззами миллат дар мулоқот бо чавонони қишишар аз 21 майи соли 2021 (ш.Душанбе) бармеояд, ки Тоҷикистон тибқи таҳлилҳои Ҳазинаи нуғуси Созмони Милали Муттаҳид аз ҷумлаи қишишарҳои дорои афзалиятни ҷавонон буда, синну соли миёнан аҳолии он 22,5 солро ташкил медиҳад; тибқи маълумоти оморӣ, зиёда аз 70 фоизи аҳолии қишишар ҷавонони то 35-сола ташкил медиҳанд ва маҳз ба ҳамин хотир Тоҷикистон мамлакати ҷавонон ба ҳисоб меравад [http://president.tj].

Пешвои муаззами миллат дар асари ғаронариши ҳеш "Уғуқҳои истиқбол", бо ҳудогоҳии амиқи миллӣ, ибораи "миллати қуҳан" ва давлати ҷавон "...вақте сухан аз Истиқтолияти давлатӣ мерафавад, он асанаи бори аввал соҳибдавлат шудани тоҷикон, балки санаи эҳҷаи Истиқтолияти давлати тоҷикон мебошад, яъне миллати қуҳанбунёду соҳибдавлати тоҷик бори дигар соҳиби давлатдории миллии мустақили ҳуд гардид. Ин аст, ки зимни андешаронӣ аз сарнавишти дирӯзум ҳар ҷомеау давлати ҳуд мо маҳз ибораи ҷумҳурӣ "миллати қуҳан" ва давлати ҷавон" -ро ба кор мебарем, зеро достони ҳаҷстии мо, ҳақиқати сарнавишти мо ва вазъияти имрӯзи мо маҳз ҳамин аст".

МАҚОМ ВА НАҚШИ ЗАНОН ДАР ҔОМЕА

Чунон ки ба ҳамагон маълум аст, нақши бонувону занон дар эъмори ҷомеаи демократӣ ва дунявӣ хеле бузург мебошад. Имрӯз дар қишишар соҳае нест, ки занону бонувони тоҷик дар он фаъолияти пурсамар надошта бошанд. Яке аз ҳадафҳои асосии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳттарам Эмомали Раҳмон ин маъсалаи мавқеи занону бонувон дар ҷомеаи имрӯза мебошад. Чунончи 26-уми декабр 2018 Президенти мамлакат зимни ироаи Паём ба нақши зан-модар ибрози андеша ва пешниҳодҳои ҷолиб намуда, бо таваҷҷӯҳ ба ҳаётӣ занони қишишар иброз доштанд, ки "Мо ба азму ироди ва масъулияти занон ҳамчун неруи бузурги ҷомеа эътиимида комил дорем. Баробари ин, медонем, ки зан-модар яъне ягона мавҷудест, ки инсонро ба дунё меорад ва ба ӯ ҳаёт мебахшад".

Дар иртибот ба ин, Пешвои миллат муҳттарам Эмомали Раҳмон зикр намуданд: "Дар замони соҳибистиколӣ як қатор стратегияви барномаҳои давлатӣ дар ин самт амалӣ гардида, барои фаъолияти занон имкониятҳои васеъ ғарҳам оварда шуданд. Барои мисол метавон аз ду соҳаи иҷтимоӣ-маориф ва тандурустӣ ёдовар шуд, ки солҳои оҳир дар ин соҳторҳо шумораи занону ғарҳам ба маротиб афзоиш ёфтааст". Пайваста ҳамасолаи дар Паёмҳои ҳуд муҳттарам Пешвои миллат Эмомали Раҳмон маҳз ба мақоми зан-модар диққати маҳсус менамояд ва таҳқид менамояд, ки зан-модар мавҷуди муқаддас мебошад ва ҳамаи сиёсатмадорону донишмандон ва бузургони олам, аз ҷумла Пайғамбари ислом аз домани поки модар ба дунё омадаанд ва бо шири ҷонбахши ў бузург шудаанд.

Воқеан, мақоми зан-модар дар ислом

бисёр баланд мебошад ва бехуда нест, ки дар Қуръони карим сурои ҷаҳорум бо номи "Нисо" (занон) нозил шудааст. Бинобар ин, ба ҷо овардани иззута эҳтироми мадарону занон ва бонувону ғарҳарон, саъю талош ба хотири ҳалли мушкилоти онҳо ва фароҳам овардани шароит барои илму донишмандӣ ва соҳиби касбу ҳунар гардидаи ғарҳарону ғарҳарон вазифаи ҷонии мо мебошад. Барои баланд бардоштани мақоми иҷтимоӣ занон, аз ҷумла дар мақомоти роҳбариқунанда ҳамеша дар маддӣ назари Ҳукумати мамлакат қарор дорад. Бо дарназардошти ин ва бо мақсади амалӣ намудани ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ҷиҳати то 30 фоиз расонидани хизматчиёни давлатӣ ва то 25 фоиз расонидани қадрҳои роҳбариқунанда аз ҳисоби занону бонувони лаёкатманд дар муҳлати се моҳ "Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобаҷузории қадрҳои роҳбариқунанда аз ҳисоби занону бонувони болаёқат барои солҳо 2023-2030" таҳия ва ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод қарда шавад, таъқид намуд дар Паём имсолаи муҳттарам Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомали Раҳмон.

Бонувони қишишар дастуру Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо дарки баланди масъулият аҳсос менамоянд ва ҷунун ғамхориҳо моро водор месозад, ки баҳри амалӣ намудани сиёсати дурандешона ва муваффақонаи Сарвари давлат, ки рамзи иттиҳоду сарҷамӣ ва саодату осудагии ҳар сокини қишишарии мебошад, камари ҳиммат баста, дар пешрафти ҷомеа қадамҳои устувор гузорем.

Шамсиҷдинова Саргиноз,
ассистенти кафедраи биология
ва методикаи таълими он

ТАНҲО ДАР МУҲИТИ СОЛИМ ФАРЗАНДИ СОЛИМ ТАРБИЯ МЕЁБАД

**Маҳз ҷунун ҳислатҳои оилавӣ ба ӯдак
таъсири ҳудро расонида, минбаъд ҳосилаш
дар он таҷассум мегардад, ки чӣ гуна онро
киштаанд ва парваридаанд.**

Тарбияи ӯдак дар оила кори саҳл нест. Маърифати баланди оиладорӣ сабура таҳаммұлро тақозо мекунад, ки волидон аз илми равоншиносӣ бархурдор бошанд. Яқдигарфаҳмии оилавӣ дар тарбияи ӯдак нақши муҳимро мебозад. Бояд зикр кард, ки дар оила ҳуқуқи зану шавҳар бояд баробар дониста шавад. Пӯшида нест, ки агар сардори оила-падар, бо дӯғу пӯписа гапи ҳудро гузаронад, сабаби нофаҳмиҳо ва боиси ҳафғагии оила мегардад. Дар ин вазъ эҳтиром аз байн рафта, дар дили ӯдакон нисбат ба қалонсолон ҳисси тарс пайдо мешавад. Тарс дар ӯдак самимият, ҳамдигар-фаҳмӣ, меҳрубонию дилсӯзӣ ва боварии эътиимодро дур мекунад.

Ӯдак дар инкишофи ҳуд тамоми муносибатҳои падару модарро назорат менамояд. Ин муносибатҳо ҳоҳ нек, ҳоҳ бад, барои ў ҳамчун намунаи ибрат мешаванд. Ў ҳуд шоҳид мегардад, ки низоъҳои волидай ҳаллу фасл мегарданд ва қадом сифатҳо: дағалӣ, дурӯйӣ, дурӯғгӯй ё меҳрубонӣ, эҳтироми ҳамдигар дар оила бештар арзиш доранд. Маҳз ҷунун ҳислатҳои оилавӣ ба ӯдак таъсири ҳудро расонида, минбаъд ҳосилаш дар он таҷассум мегардад, ки чӣ гуна онро киштаанд ва парваридаанд. Пас месазад, ки ӯдаконро дар рӯҳияни муҳаббату самимият ва садоқат тарбия намоем.

Миҷдана ЗУБАЙДОВА,
ассистенти кафедраи фалсафа

**Хусейни БОБОЧОН, асистенти
кафедраи таърихи ҳалди тоҷик**

Имрӯзҳо бо шарофати Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои муаззами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон аз ҷумла сарвари дурандешу ғамхори миллати тоҷик дар самти баргузории барномаҳои давлатӣ, оид ба баланд бардоштани мақому нақш ва мавқеи занон дар ҷомеа дастигирӣ беандоза аст. Ҷоиси ҳушнудист, ки дар бунёди

духтарон зиёд ба мушоҳида мерасад. Даврони соҳибистиқлолӣ дар назиҷа ҷавонон, аз ҷумла занону дуҳтарон рисолати пурмасъулияти ватандорио ватансозиро пеш гузошт. Ин рисолати муҳимми таърихӣ тақозо менамояд, ки онҳо бо тарбияни насли ҳудогоҳу ҳудшинос қарзи фарзандии ҳудро дар назиҷа Ватан содиқона адо намоянд.

Занони Ҷумҳурии Тоҷикистони соҳибистиқлол дар рушди илму маърифат имрӯз низ саҳми босазо ҳудро мегузоранд. Дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва олии ҷумҳурий садҳо занони пурғайрат баробари мардон кор ва фаъолияти пурсамар намуда истодаанд ва ин чунин дар ин барobar занон дар тарбиятгари насли наврас ва ҷавонони соҳибистиқлолии қишишар саҳми ҳудро мегузоранд.

Дар суханрониашон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомали Раҳмон ба муносибати Рӯзи модар дар 6-марти соли 2015 ҷунин қайд намудааст, ки "Имрӯз ҷомеаи Тоҷикистон дар симои зан на таҳҳо модар, ҳоҷар ва ҳамсар, балки сиёсатмадорӣ шинохта, донишмандӣ асил, сарвари

муваффақ, соҳибкорӣ саховатпеша, табибӣ, корманди поквичдони корманди мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, ҳомии Ватан, бинокорӣ номдор, мураббии наслҳо ва ҳамшираи меҳруbonro мебинад, ки ин мояни ифтихорӣ ҳар яки мову шумо мебошад". Дар ҳақиқат, имрӯзҳо ҳазорон занон дар тамоми соҳаҳои ҳочагии ҳалқ, саноату қишоварзи, маорифу фарҳанг, тиббу илим ва соҳибкори сарబаландона дар барobari мардон кор ва фаъoliyat намуда дар рушdi соҳаҳои гуногуни Ҷумҳурии Тоҷикистони соҳибистиқлол саҳми ҳудро мегузоранд. Имрӯз дар тамоми соҳаҳои ҳаётӣ ҷомеа бо дарназардошти бахши ҳусуси беш аз як милион занону дуҳтарон фаъoliyat dorand.

Аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои соҳибистиқлолии мамлакат оид ба муҳайё намудани шароити мусоид баҳри фаъoliyat занон дар сиёсати давлатӣ ҳарҳои зиёд анҷом дода шудааст. Аз ҷумла қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи қафолатҳои давлатии барobar ҳуқуқии

мардону занон ва имкониятҳои баробарӣ амалӣ гардонии онҳо", Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Доир ба баланд барdoштани мақоми занон дар ҷомеа", барномаҳои давлатии "Самтҳои асосии сиёсатӣ давлатӣ оид ба таъмини ҳуқуқ ва имкониятҳои баробарӣ занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2001-2010", "Тарбия интиҳоӣ ва ҷобаҷо намудани қадрҳои роҳбар кунанда Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби занону дуҳтарони лаёкатманд барои солҳои 2007-2016", "Дар бораи дурнамои фаъолгардонии мақоми занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва ҷандин санаду меёроҳо дигареро номбар кардан бамавrid аст, ки барои озодона кору фаъoliyat намудани занон дар корҳои давлатӣ қабул гардидаанд.

Таҳлилҳо нишон додаанд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷалби занону дуҳтарон ба корҳои давлатию ҷамъияти нисбати дигар ҷумҳуриҳои собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ ҷои намоёнро ишғол менамояд. Умуман барои ояндаи дураҳони оилаву тарбияни насли наврас ва ободии ҷомеа занни тоҷик ҳамеша омода аст. Зан дар оилаи тоҷикон ҳамеша нақши асосӣ дошт ва дорад. Зоро инфату зебой, фурӯтаниву маърифатнокӣ ҳоси зан буда, ба зиндагии аҳли ҳонаандон таровату покизагӣ мебахшад.

Аз ин рӯ, аз оғози таърих то имрӯз мардуми мо ба маърифатnokiшавии занон аҳамияти ҳоса дода, қўшидаанд, ки занон дар ҷомеа պешоҳанг будани зан ва маърифатнок буданаш имкон медиҳад, ки сатҳи маънавии оила баланд шуда, қўдакон ва дигар аъзои оила маърифатнок тарбият ёбанд. Ин талабот асоси

фарҳанги оиладориро ташкил медиҳад. Барои ҳамин ҳам ба хотири устувории оила дар заминai муҳаббати самимӣ ба якдигар дар ҷомеаи мо оила бунёд мекунанд. Пеш аз он ки фарзандон ба ҳаётӣ мустақилона гусел карда шаванд, онҳо бояд аз нозукиҳои оиладорӣ, одоб, мушират, муносибат, ҳуллас аз маҷмӯи таълоботи моддии маънавӣ оғоҳӣ дошта бошанд. Аз ҷумла, ба тарбияни дуҳтарон ба ин мақсад аҳамияти зарурӣ дода шуда, ҳанӯз аз ҳурди ба онҳо тарзи муносибат, мушират омӯзонда мешавад. Дар баробарии ин дар сарчашмаҳои таърихӣ зикр гардидааст, ки дар лаҳзаҳои ҳассос занони тоҷик дар қатори мардон мардонағивӯ шуҷоат ва қаҳрамонӣ нишон додаанд. Намунаи ин қаҳрамониҳоро дар фаъолияти Малика Томирис, қаҳрамониҳои Рӯҳшона, Ҷил дуҳтари покдомани Ҳатлонӣ, ҷонғишиониҳои Гурдоғарид ва ватандустии Ойгул Муҳаммадҷонова, Низорамоҳ Зарипова дида метавонем. Маърифати зан ба фарзандонаш таъсири амиқ расонда, агар модар қитобҳон, бοиффат, бомаърифат ва донишманд бошад, фарзандон низ майл ба донишу маърифат карда, хислатҳои неки моддарашибонро дар ҳуд парвариш медиҳанд ва модарашибон пайравӣ мекунанд.

Маҳз ҳамин таҷрибаҳоро омӯхта, дар бунёди ҷомеаи демократии Тоҷикистони соҳибистиқлол ба маърифати занон таҷаҷӯҳи зиёд ҳоҷир карда мешавад. Ба ин хотири Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои муаззами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон дар суханрониҳояш ба масъалаи баланд барdoштани мавқе ва мақоми занон дар ҷомеа диққати ҳамагонро ҷалб мекунанд.

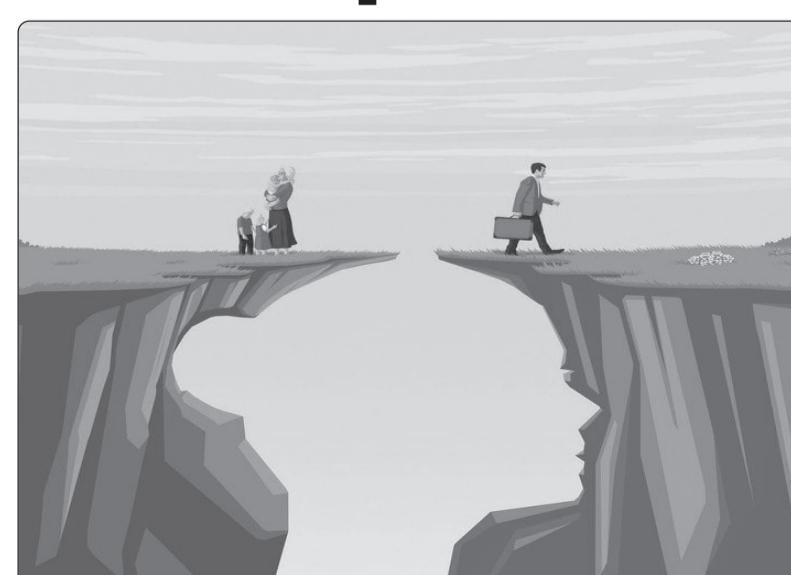
Аз ин рӯ, аз оғози таърих то имрӯз мардуми мо ба маърифатnokiшавии занон аҳамияти ҳоса дода, қўшидаанд, ки занон дар ҷомеа պешоҳанг будани зан ва маърифатнок буданаш имкон медиҳад, ки сатҳи маънавии оила баланд шуда, қўдакон ва дигар аъзои оила маърифатнок тарбият ёбанд.

Дар Ҷумҳурии соҳибистиқлоли Тоҷикистон имрӯзҳо пешрафти дилҳоҳ соҳаро бе иштироқи занону дуҳтарон таҷавсӯр кардан гайриимкон аст. Бо дастгирӣ бевоситаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои муаззами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон занону дуҳтарон дар ҷомеа мақому мавқеи хосса пайдо кардаанд ва дар тамоми соҳаҳо кору фаъoliyat назаррас менамоянд. Ҷоиси ифтихор аст, ки Сарвари давлат меҳнатни занону дуҳтаронро қадр карда, нисбати фаъoliyatни эшон назари нек дорад ва анҷашаву афкор, қобилияту истеъодд ва садоқату часорати ҳар як нафарро дарк мекунанд.

Ин аст, ки дар ҳамаи соҳаҳои ҳаётӣ ҷомеа иштироқи фаъoliyonaи занону

АКСҲОИ ГҮЁ

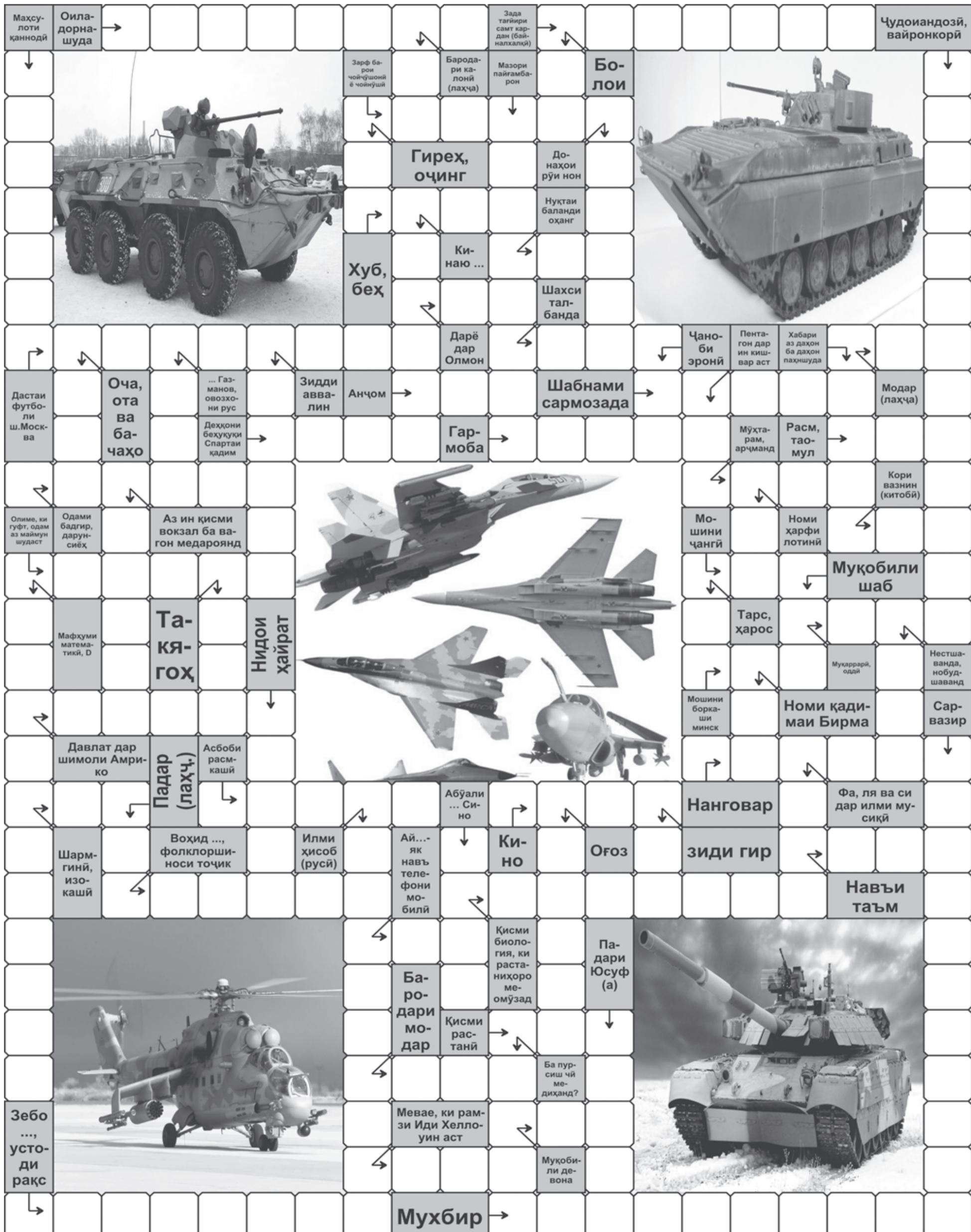
Касе, ки маро бад мебинад, ман ҳайрон намешавам. Барои он, ки ман барои ба касе махқул шудан зиндагӣ надорам...

@darsiadab

Ба кроссворди шумора гузашта 4 нафар хонанда чавоб пешниҳод кардаанд, ки аз ин шумора 1 нафар кроссвордо бехато пешниҳод карданд: Мадассан Азизмад (25.04.2022, соати 13:00, 2 хато), Ҳайдаров Сафарали (26.04.2022, соати 10:56, 2 хато), Бойиродова Мадина (26.04.2022, соати 13:28, 3 хато), Исломов Азизулло (05.05.2022, соати 13:41, бехато).

ГОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН ШУД!

зоро чавобъю бехато ва пеш аз дигарон пешниҳод гардидаанд.
Хонандеа, кве чавобъю худро аз назар гузаронидан меҳоҳад, метавонад ба
идораи рӯзнома машриф биоварад. Мӯҳлати қабули чавобъю кроссворди
мазкур то 30.05.2022 миёйян шудааст.

ДИҚҚАТ!

**ХОНАНДАЕ, КИ ПЕШ АЗ ҲАМА КРОССВОРДРО БЕХАТО ПУР ҚАРДА, БА ИДОРАИ РЎZNOMA ПЕШНИҲОД МЕКУНАД, БО МУКОФОТИ ПУЛӢ
ДАР ҲАҶМИ 100 СОМОНИЙ ҶАДРДОНӢ ҚАРДА МЕШАВАД.**

Воҳеан, сулҳ неъмати бебаҳо буда, хусусан, барои сокинони Тоҷикистон арзиши бузург дорад. Зеро мардуми мо сулҳу оромӣ ва суботи сиёсиро бо баҳои ниҳоят гарон ва бо таҳаммул кардани машаққату маҳрумиятҳои ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ ба даст оварданд.

Насли наврас ва ҷавонони имрӯза бояд аз сабақи гузашта омӯзанд ва барои таҳқими сулҳу субот дар кишвар талош намуда, дар ҳифзу устувории давлатдории миллӣ саҳми бевоситаи хешро гузоранд.

Яъне рисолати аслии устодону омӯзгорон ва падару модарон дар ин самт аз он иборат аст, ки ба насли наврас ва ҷавонони имрӯза таърихи фоҷиабор ва таҷрибаи талҳи миллиатро омӯзонанд ва онҳоро барои ҳифзу пойдории сулҳу субот, вахдати миллӣ ва боз ҳам мустаҳкам намудани давлати озоду содибистиқоламон омода созанд.

Зеро сулҳу оромӣ шарти муҳимтарини устуворӣ ва пойдории давлат, осоиши ҷомеа ва амалий шудани нияту орзӯҳои ҳар як фард мебошад. Аз ин рӯ, мо бояд ба қадри сулҳу оромӣ расем ва аҳаммияти онро дар миёни аҳли ҷомеа, алалхусус, ба наврасону ҷавонон боз ҳам бештар тарғиб намоем.

МАВОДХОИ КОНФЕРЕНСИЯИ АПРЕЛӢ ДАР ҶАҲОР СОЛИ ОХИР

■ Ряд1 ■ Ряд2 ■ Ряд3 ■ Ряд4

СОПРӮЗ ҲУҶАСТА БОД!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "Анвори дониш" омӯзгорон ва кормандони зерини донишгоҳро, ки моҳи июни солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳсият гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҷатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолияташон комёбихои беназирро таманно доранд.

Бигузор ҳамеша чун кӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ хушбаён, чун Сайдӣ дарозумр, чун Ҳоғиз шұҳратманд ва чун Ҷомӣ ҳоккор бошед! Ҳеч гоҳ БАҲТ ва ХИЗР кошонаи шуморо тарқ насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушиву хурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доним ҳамсафаратон бол!

Бигузор дар умратон баракат ва дар қасбатон муваффқият пайваста амалий гардад.

- ҚУВАТОВА МУҲАББАТ, 01.06.1973, номзади илмҳои филологӣ, мудири кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикӣ;
- ВАЛИЕВ НУРАЛӢ, 01.06.1956, дотсенти кафедраи адабиёти ҳориҷӣ бо МТЭАР;
- ҚУРБНОВА ШОИРА, 01.06.1996, асистенти кафедраи фалсафа;
- ЁРМАДОВ САЙЕД, 01.06.1996, асистенти кафедраи фалсафа;
- БОЙМАТОВ УМЕДҖОН, 01.06.1992, асистенти кафедраи ҳуқук ва муносабатҳои байналмилалӣ;
- ДОСАЕВ СУҲРОБ, 02.06.1994, асистенти кафедраи химия ва методикаи таълими он;
- НАЗАРОВ АБДУЛҖОДИР, 03.06.1993, асистенти кафедраи методикаи таълими информатика;
- ҶУБОВ АЛИШЕР, 03. 06. 1978, асистенти кафедраи МТФ ва ТМ;
- НАСИМҖОНӢ САИДАҖҖАМ, 03.06.1997, асистенти кафедраи фалсафа;
- (25-солагӣ муборак!);
- ПУЛОДОВ АМИРҲАМЗА, 05.06.1969, асистенти кафедраи таҳсилоти ибтидой;
- АБДУҲАЕВА ҲАЛИМА, 08.06.1987, муаллимӣи қалони кафедраи илмҳои компютерӣ (35-солагӣ муборак!);
- РАСУЛОВ САЙДАЛАМ, 08.06.1952, саромӯзгори кафедраи таҳсилоти ибтидой (70-солагӣ муборак!);
- ҶАЛОЛОВА ЛАЙЛӢ, 10.06.1969, лаборантини кафедраи равоншиносӣ;
- ШАМСИЯИ ТОҲИРҲОН, 10.06.1991, асистенти кафедраи таърихи ҳалҳои тоҷик;
- ҚУЛЛАЕВ ШОҲМУРОД, 11.06.1970, саромӯзгори кафедраи биология ва методикаи таълими он;
- АБДУСАМАДЗОДА ЭРАҖ, 15.06.1988, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, декани факултети филологияи тоҷик ва журналистика;
- МАҲМУДОВ ТУЙҖИ, 15.06.1945, дотсенти кафедраи математика ва методикаи таълими он;
- МАҲМУДОВА СИТОРА, 27.06.1990, лаборантини кафедраи физикии умумӣ ва назарияӣ;
- САЙДАЛИЕВА СОҖИДАМО, 29.06.1968, омӯзгори кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори нутнимӣ.

- ПАНОЕВА САБРИНА, 16.06.1988, асистенти кафедраи забонҳои ҳориҷӣ;
- ФАЙЗИДДИНИ ЗУРИДДИН, 16.06.1993, асистенти кафедраи молия ва گарз;
- БАҲТОВАРИ АНВАР, 17.06.1994, асистенти кафедраи география ва сайёҳӣ;
- КУЛОБИЕВ МИРЗО, 17.06.89, асистенти кафедраи таҳдии математики ва назарияи функцияҳо;
- ШЕРАЛИЕВА САДБАРГ, 17.06.1971, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, мудири кафедраи таҳсилоти ибтидой;
- САЙДАМИРОВА КЛАРА, 22.06.1966, муаллимӣи қалони кафедраи мусоҳири рус;
- БЕГИЕВ ШАРИФ, 22.06.1954, саромӯзгори кафедраи таҳсилоти ибтидой;
- МИРЗОЕВ ҶУРБОНАЛӢ, 23.06.1991, мувонии сардори Раёсати таълими;
- ДАВЛАТОВА ҶАЛАМНISO, 24.06.1971, асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
- ҲАЙДАРОВА САФАРГУЛ, 24.06.1963, асистенти кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикӣ;
- ТАШРИФИ ШАРИФ, 26.06.1993, асистенти кафедраи биология ва методикаи таълими он;
- АБДУЛЛОЕВ НАСУЛЛО, 27.06.1986, номзади илмҳои сиёсатшиносӣ, мудири кафедраи фалсафа;
- СУЛАЙМОНИ АБДУҖАҲҲОР, 27.06.1992, асистенти кафедраи МТФ ва ТМ (30-солагӣ муборак!);
- МАҲМУДОВА СИТОРА, 27.06.1990, лаборантини кафедраи физикии умумӣ ва назарияӣ;
- САЙДАЛИЕВА СОҖИДАМО, 29.06.1968, омӯзгори кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори нутнимӣ.

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор,
ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО,
доктори илмҳои фалсафа, профессор

ХОЛИҚЗОДА АЙНИДДИН,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ҒУЛОМОВ ИСЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД,
доктори илмҳои таърих, профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

ИЗЗАТУЛЛОЕВ КУГАН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

ЗАФАР МИРЗОЁН,
ховаршинос, профессори фахрии
донишгоҳ

РАФИЕВ САФАРХОН,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

НАЗАРОВ ҲОТАМ,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

АБДУСАМАДЗОДА ЭРАҖ,
номзади илмҳои филологӣ,
дотсент

САРМУҲАРИР:
ЧАҲОНГИР РУСТАМИШО,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

Андеша ва ақидаҳои нашршудаи шахсии муаллифон дар мақолоту гузоришҳо ақида расмии ҳайати эҷодии рӯзнома маҳсуб намешавад. Дурустии асноду далели мақолаҳо ба уҳдаи муаллиfon ast.

Рӯзнома дар ЧДДМ
“Мега-принт” ба табъ расидааст.
Адади нашр 6000

Нашрия дар Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон №030/
Р3-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд
гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англӣӣ нашр мешаванд.
Рӯзнома тарики обуна дастрас
мегардад.

НИШОНӢ:
735360. ш.Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj
Телефон: корӣ: (83322) 3- 31- 15,
мобилий: 985-76-77-12; 981-00-02-19